

Ленін матэрыялізуваўся ў Чудзіне.

Якія аўто любіў Фідэль Кастра?

«Закідаем камянямі ўсіх, хто не свой».

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

СТАР 3

СТАР 4

ЭКАНОМІЯ — НОРМА ЖЫЦЦЯ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 1 кастрычніка прыняў з дакладам прэм'ер-міністра Міхаіла Мясніковіча. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«На сустрэчы абмяркоўваліся сітуацыя ў эканоміцы, ход мадэрнізацыі прадпрыемстваў, еўразійская інтэграцыя і ўзаемадапамога Беларусі з замежнымі партнёрамі на двухбаковай аснове», — адзначылі ў прэс-службе.

Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся вынікамі праведзенага нядаўна ў Астане пасяджэння Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета на ўзроўні кіраўнікоў урадаў і прапанаваў абмеркаваць пытанні свайго маючага адбыцца афіцыйнага візіту ў Казахстан. Кіраўнік дзяржавы таксама адзначыў, што на наступным тыдні адбудзецца нарада, прысвечаная перспектывам эканамічнага развіцця Беларусі.

Міхаіл Мясніковіч далажыў Прэзідэнту, што па выніках саміту ў Астане ўдалося прыняць рашэнне па шэрагу важных пытанняў. Бакі дамовіліся аб укладзенні больш высокай загараджальнай пошліны на імпорт збожжавыборачных камбайнаў, што створыць добры перадумовы для продажаў адпаведнай прадукцыі на рынках Казахстана і Расіі. Дасягнуты дамоўленасці аб парадку закупкі ў трэціх краінах пасажырскіх самалётаў. «Гэта таксама будзе даволі сур'ёзная падтрымка, паколькі пошліна сёння складае каля 20 працэнтаў. Мы дамовіліся аб бяспшлінным увозе самалётаў фактычна да 2019 года», — адзначыў прэм'ер-міністр.

Аляксандр Лукашэнка і Міхаіл Мясніковіч таксама абмеркавалі перспектывы развіцця беларуска-казахстанскіх адносін. Адной з тэм сустрэчы было развіццё гандлёва-эканамічных сувязяў з Украінай і маючы адбыцца 7-8 кастрычніка афіцыйны візіт у Беларусь прэм'ер-міністра гэтай краіны Мікалая Азарова. Паводле слоў Міхаіла Мясніковіча, планы Украіны падпісаць пагадненне аб асацыяцыі з Еўрапейскім саюзам не павінны негатыўна паўплываць на аб'ёмы гандлю з Беларуссю: «У гэтай сітуацыі Беларусь ні ў якім разе не павінна страціць гандаль з Украінай, а можа, нават знайсці пэўныя плюсы. У нас там вельмі вялікі рынак».

Разам з тым прэм'ер-міністр лічыць, што ў пытанні ўдзелу Украіны ў працэсах еўразійскай інтэграцыі не трэба прытрымлівацца выбарчага падыходу.

Што датычыцца эканамічнай сітуацыі ў краіне, то ўрад адзначае сур'ёзны недабор бюджэтных паступленняў, але за кошт аптымізацыі расходаў па выніках года чакаецца невялікі дэфіцыт бюджэту. «Аптымізацыя расходаў, паўсюдная эканомія павінны быць нормай жыцця», — сказаў прэм'ер-міністр. Аляксандр Лукашэнка ў сувязі з гэтым выказаў у адказ урада крытыку за тое, што на месцах ёсць яшчэ шмат неарганізаванасці і неакуратных адносін да расходавання бюджэтных сродкаў.

Прэзідэнту таксама далажана аб мадэрнізацыі. За 8 месяцаў гэтага года на гэтыя мэты накіравана ВР95 трлн пры гадавым плане каля ВР120 трлн. Працэс мадэрнізацыі, у прыватнасці, паспяхова рэалізуецца на БелАзе, БМЗ, нафтапрацэсавых заводах. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што сродкі на мадэрнізацыю павінны ўкладвацца выключна ў эфектыўныя праекты.

«НАША ПЕРАВАГА — АБСАЛЮТНА СУМЯШЧАЛЬНЫЯ ЭКАНОМІКІ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка адзначае дынамічнае развіццё адносін Беларусі і Казахстана. Аб гэтым ён заявіў учора ў інтэрв'ю агенцтву «Хабар» і тэлеканалу «24 КЗ», дадзеным напярэдадні візіту ў Казахстан, перадае БЕЛТА.

«Сёння планаваць якісьці прарыў у нашых адносінах будзе няправільна. У нас адносіны развіваюцца вельмі роўна, дынамічна, нягледзячы на некаторы спад тавараабароту ў сувязі з сучасным крызісам, але гэта зразумела», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў дзёню краіна нямае ніякіх праблем у палітыцы, дыпламатыі, дзяржавы выступаюць з адзіных пазіцый на міжнароднай арэне, маюць ідэнтычныя падыходы па міжнародным парадку дня, поўнае ўзаемаразуменне паміж урадамі і прэзідэнтамі.

Што датычыцца эканомікі, то Беларусь актыўна ўдзельнічае ў праектах па індустрыялізацыі Казахстана. «Мы сёння працуем прыкладна па 20 буйных праектах. Гэта сотні мільянаў сродкаў, якія Казахстан трымае. Мы асвойваем гэтыя сродкі, ствараем там сумесныя прадпрыемствы па ўсіх напрамках», — сказаў беларускі лідар. — У нас абсалютна сумашэльна эканомікі, мы амаль нідзе не канкуруем — гэта вялікая перавага».

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што прэзідэнты дамовіліся штогод сустракацца з тым, каб кантраляваць выкананне дамоўленасцяў, ход рэалізацыі двухбаковых праектаў.

УВАГА!

Змяніўся час правядзення ў «Звяздзе» «прамой лініі» з міністрам адукацыі Сяргеем Аляксандравічам МАСКЕВІЧам. Задаць свае пытанні, якія тычацца самых розных аспектаў дзейнасці сістэм дашкольнай, агульнай сярэдняй і вышэйшай адукацыі, можна будзе **3 кастрычніка з 9.00 да 10.00** на рэдакцыйных тэлефонах (8 017) 287 18 66 і (8 017) 287 18 71.

Папярэдняе пытанні можна задаць па тэлефоне (8 017) 287 17 41 або па e-mail: nikaleva@mail.ru.

■ Гаспадары

ПОЎНЫ ДВОР БЕЛЫХ КАЖУШКОЎ

Захалпенне авечкамі французскай пароды прэкас да жыхара вёскі Гайна Лагойскага раёна Сяргея СЕЛЯХА (на фотаздымку) прыйшло амаль з пачаткам заснавання ім свайго аргасядзібы «Гаенскія вытокі». Тры гады таму прафесійны пчаляр вырашыў, што танкарунны прыгажунь стануць «жывымі экспанатамі» яго падвор'я і будучы выключна цікавае ў наведвальніку сядзібы. Асабліва дзяцей. Так яно і атрымалася.

— Дзеянне вельмі падабаецца «размаўляць» на авечай мове, — прыветна ўсім хаецца гаспадар. — Баранчыку яны кажучь «бэ», авечкам — «ме».

Неўзабаве калматыя жывёлы сталі сапраўдным захалпеннем гаспадары, і цяпер на гайненскім падворку іх налічваецца амаль тры дзясяткі. Чым не атара? — Гэтая парода не патрабуе пільнага догляду, — кажа Сяргей Селях, частую сваіх гадванцаў молатым зернем. — А яшчэ авечкі выконваюць важную функцыю на нашым падвор'і — выкубаваюць усю траўку і пазбягаюць мяне неабходнасці часта брацца за касу.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Сяргей МАСКЕВІЧ:

«НАСТАЎНІКАМ МОЖА БЫЦЬ ДАЛЁКА НЕ КОЖНЫ»

«Эксперыментаў па ўкараненні галіновай сістэмы аплаты працы педагогаў, які стартываў у верасні ў пяці сталічных установах адукацыі, павінне даць адказ на шэраг пытанняў», — пра гэта заявіў журналістам на прэс-канферэнцыі, прысвечанай Дню настаўніка, міністр адукацыі Сяргей МАСКЕВІЧ.

Фота БЕЛТА.

Галіновыя аплаты працы педагогаў у нашай краіне маюць на ўвазе, акрамя выплаты педагогам акладу таксама і дадатковыя выплаты, якія адлюстроўваюць спецыфіку іх работы, даплаты за ўзровень кваліфікацыі педагогаў і г.д. Гэтыя выплаты павінны быць асобнымі відамі работ. Маркуецца, што новая сістэма аплаты працы будзе стымуляваць педработнікаў да павышэння прафесійнага ўзроўню. А новыя паўнамоцныя, якія атрымаюць кіраўнікі гэтых устаноў, дазволіць ім рэгуляваць аплату працы непасрэдна ў калектывах.

— За якую работу, за якія прафесійныя дасягненні педагогам будучы даплачываць —

вырашаюць непасрэдна ў педагагічных калектывах. Зразумела, мы далі ўдзельнікам эксперымента пэўныя рэкамендацыі. Але тыя крытэрыі, што будучы распрацаваны і ўхвалены самі педагогамі, мы будзем распаўсюджаць у ўсёй краіне, — запэўніў Сяргей Маскевіч.

Перакзаменоўку прайшлі не ўсе

Па звестках Міністэрства адукацыі, сёння ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі працуюць больш як 104 тысячы педагагічных работнікаў, у тым ліку больш як 90 тысяч настаўнікаў-прадметнікаў. Вышэйшую і першую кваліфікацыйную катэгорыю маюць 75% настаўнікаў-прадметнікаў. З леташняга года да педагогаў з вышэйшай катэгорыяй прад'яўляюцца новыя патрабаванні. Цяпер яны павінны кожныя 5 гадоў пацвярджаць сваю катэгорыю. У Акадэміі паслядыпломнай адукацыі экзамен на пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі здаваў жо

581 педагог: пацвердзіць найвышэйшы пілатаж у прафесіі здолелі 468 педагогаў, або 80,6% ад агульнай колькасці тых, хто адважыўся на «прафесійную перакзаменоўку».

Таксама была ўведзена новая кваліфікацыйная катэгорыя «настаўнік-метадыст». Прэзідэнты на новую катэгорыю павінны мець аўтарскую метадыку выкладання прадмета або ўласны досвед, які быў абагульнены і выкарыстоўваецца іншымі педагогамі. Сёння кваліфікацыйная катэгорыя прысвоена 31 педагогу. У якасці прыкладу Сяргей Маскевіч прывёў досвед настаўніцы гімназіі № 5 Віцебска Галіны Анатольеўны Сухавай, якая прапануе сваім вучням нестандартныя метады выкладання беларускай мовы і літаратуры. Дыскусійны тэхналогіі актыўна выкарыстоўвае ў адукацыйным працэсе дырэктар Паплаўскага комплексу дзіцячых сад — сярэдняй школы Бярэзінскага раёна Віталь Мікалаевіч Дудко. А нестандартныя падыходы да міжпрадметных сувязяў на прыкладзе матэматыкі, інфарматыкі і працоўнага навучання можна ўбачыць, наведваючы ўрок настаўніка Лошчынскай раённай гімназіі Барысаўскага раёна Івана Віктаравіча Якіменкі.

СТАР 2

■ Прыемная навіна

СТАРАСЦЬ ПАВЫШАНАЙ КАМФОРТНАСЦІ

У вёсцы Вендарж Магілёўскага раёна будзе створаны новы дом-інтэрнат для састарэлых людзей, які будзе адноўвацца ад іншых больш камфортнымі, амаль што хатнімі ўмовамі жыцця.

У Камітэце па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Магілёўскага аблвыканкама расказалі, што былі будынак сельскага дзіцячага садка, які не выкарыстоўваецца, будзе рэканструаваны ў дом-інтэрнат.

Тут выкарыстоўваюць еўрапейскі досвед стварэння падобных устаноў. Дом-інтэрнат будзе разлічаны толькі на некалькі дзясяткаў чалавек. У ім плануецца зрабіць міні-кватэры на аднаго альбо на дваіх, калі размова ідзе пра сям'ю, жыхароў. У кватэрах, вядома, будзе ўсе выгоды і нават невялікай кухні, хоць агульны харчовы блок будзе таксама працаваць. Увогуле да такога амаль што асобнага пражывання ў доме-інтэрнаце будзе дадавацца цэлы пакет сацыяльных паслуг.

Пражыванне з павышанай камфортнасцю будзе каштаваць больш, чым у звычайных дамах-інтэрнатах. Давядзецца разлічваць не толькі на сваю пенсію, але і на матэрыяльную падтрымку сваякоў. Спецыялісты ў сацыяльных справах лічаць, што сёння ёсць нямяла людзей, гатовых плаціць грошы за тое, каб іх бацькі жылі на сконе жыцця з прафесійным доглядам і ў выдатных умовах.

Да канца гэтага года мяркуецца завяршыць распрацоўку праектна-сметнай дакументацыі новага дома-інтэрната, а з наступнага года распачаць будаўнічыя работы.

Ілона ІВАНОВА

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

БРЫТАНСКІМ БЕСПРАЦОЎНЫМ ДАВЯДЗЕЦА ПРАЦАВАЦЬ

Канцлер казначэйства Вялікабрытаніі Джордж Осбарн абяцаў аб узмацненні жорсткасці правілаў атрымання дапамогі па беспрацоўі. З наступнага года брытанскія беспрацоўныя, каб працягнуць атрымліваць дапамогу, павінны будучы выконваць безаплатную сацыяльна карысную працу або штодня наведваць цэнтры працаўладкавання, або праходзіць навучальныя курсы. Новыя правілы пачнуць дзейнічаць у красавіку 2014 года і распаўсюджацца на тых, хто лічыцца беспрацоўным больш за два гады. Паводле прыблізных падлікаў, новая праграма закране 200 тысяч чалавек. Беспрацоўным прыйдзецца або 30 гадзін на тыдзень, напрыклад, прыбіраць смецце, ці

штодня хадзіць у цэнтры працаўладкавання, ці праходзіць навучанне грамаце або лічыцца ад псіхічных расстройстваў і розных відаў залежнасці. Тых, хто не будзе выконваць умовы, могуць пазбаўляць дапамогі па беспрацоўі на чатыры тыдні, паўторнае парушэнне пазбавіць іх дзяржаўнай датацыі на тры месяцы.

22% РАСІЯН ПРЫЗНАЛІСЯ Ў ІНТЭРНЭТ-ЗАЛЕЖНАСЦІ

Па звестках расійскага фонду «Грамадская думка», па колькасці інтэрнэт-карыстальнікаў Расія займае першае месца ў Еўропе — 50,1 мільяна расіяў штодня карыстаюцца інтэрнэтам.

Паводле апытання аб захопленасці расіяў інтэрнэтам, 22% рэспандэнтаў прызналіся, што праводзяць у сетцы значна больш часу, 16% аптымісты паведамляюць, што ўвесь час карыстаюцца сацыяльнымі сеткамі, 19% заявілі, што разам з інтэрнэтам шмат часу праводзяць за прагляданнем тэлевізара або мабільнага тэлефона ці смартфона. З актыўных карыстальнікаў інтэрнэту 48% паведамлялі сацыялагам, што занята часта сядзяць у сучасным павуцінці, а 34% казалі, што занята доўга засядваюцца ў сацыяльных сетках. Больш за ўсё людзей з інтэрнэт-залежнасцю сярод моладзі: 53% расіяў ва ўзросце ад 18 да 24 гадоў прызналіся, што інтэрнэт адзімае ў іх шмат часу, 44% з іх заявілі, што шмат часу трацяць на сацыяльныя сеткі, а 39% адзначаюць залішнюю колькасць часу, які яны марнуюць на мабільны тэлефон або смартфон. Па словах псіхолога, ва ўсім свеце каля 10% насельніцтва можна лічыць інтэрнэт-залежнымі.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ШВЕЦЫЯ — ЛЕПШАЯ КРАІНА ДЛЯ СТАРЫХ

Складзены спіс найбольш камфортных краін для людзей павяжанага ўзросту. Так сталася, што лепш за ўсё сустракаць сваю старасць у Швецыі — там створаны ўсе умовы для пенсіянераў. Найлепшай якасцю жыцця для людзей, старэйшых за 60 гадоў, могуць пахваліцца дзяржавы Паўночнай Еўропы. Звязана гэта шмат у чым са шчодрымі дапамогамі і пенсіямі для старых, добрым транспартам і пачуццём супольнасці, якое ёсць у пажылых людзей у гэтых краінах. Адрозненне ў спісе ідзе Нарвегія, на трэцім месцы апынулася Германія. Нядарна таксама, паводле рэйтынгу, правесці сваю старасць у Нідэрландах, Канадзе і Швейцарыі. Прыемныя ўмовы для пенсіянераў створаны ў Новай Зеландыі, ЗША і Ісландыі. Замыкае першы дзясятка камфортных для пажылых людзей краін Японія. З рэспублік былога Саюзу лепш за ўсё справы ідуць у Эстоніі, якая заняла 29-ы радок рэйтынгу.

КОРАТКА

Беларускія плацельчыкі да канца года атрымаюць магчымасць запаўняць некаторыя дэкларацыі непасрэдна на партале Міністэрства па падатках і зборках.

У Беларусі пад медыцынскім назіраннем знаходзяцца больш як 120 тыс. адзіноч людзей пенсійнага ўзросту, у доглядзе маюць патрэбу амаль 24 тыс.

Паромная пераправа грузавымі аўтамабілямі 55-60 тон звяжа два берагі ракі Днепр у Лоеўскім раёне Гомельскай вобласці. Учора ў Рэчыцы адбыўся спуск парома на ваду.

У крамах Беларусі не прадаюць прадукты харчавання, якія змяшчаюць генна-мадыфікаваныя арганізмы, паведаміў кіраўнік Нацыянальнага каардынацыйнага цэнтру біябяспекі пры Інстытуце генетыкі і цыталогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Сяргей Драмашка.

Супрацоўнікам мытні ў Нацыянальным аэрапорце Мінск быў затрыманы грамадзянін Туркменістана, які спрабаваў правезці 61,8 тысячы долараў, схаваных у ноўтбуку.

ЯКОЕ СЁЛЕТНЯЕ ДАЧНАЕ ДАСЯГНЕННЕ ВАС АСАБЛІВА ПАРАДАВАЛА?

Людміла СІВУХА, пенсіянерка:

— 18 гадоў таму мы купілі песты ўчастак, зарослы пустазеллем. На ім муж пабудоваў дом. І усё, што на дачы, зроблена сваімі рукамі: сажалка, басейн і шмат чаго яшчэ. На дачу мы, дарчы, ездзім на веласіпедах — атрымліваецца такі экалагічны лад жыцця. Што тычыцца дасягненняў, у мяне, бадай, раней за ўсё саспяваюць памідоры. Насенне адусюль выпісваю. І з замежжа, і мяняюць гатункі з рознымі селекцыйнымі рацімі... Цяпер нават просяць высласць у Расію асобныя незвычайныя гатункі. Раней я садзіла па 180 гатункаў — па адным кусце кожнага. Цяпер ведаю, якія самыя лепшыя. І ўсё роўна кожны год мяне цягне на нешта новае. Здаецца, ужо лепш не можа і быць, але ж мне хочацца вырабіць тое, што пакуль не ведаю. Вінаград сёлета добры ў нас саспеў — тры гады таму чаранкі пасадзілі. Кожная гронка больш за кілаграм важыць. Кожная ягадка — з грэцкі арэх.

Вячаслаў РАДЧАНКА, будаўнік:

— За ўсю гісторыю дачы ў нас не было такой бульбы, як сёлета. Кавуноў сабралі каля сотні. Усе мае сабры паспатылі і ацанілі. Садзіў іх не першы раз, але раней не атрымлівалася, каб была такая вялікая колькасць якасных ягад — першы раз такія вялізныя і вельмі салодкія. Саспелі тры гатункі вінаграду — салодкі, смачны. Мы ім пачаставалі ўсіх сяброў і суседзяў. Баўляны выраслі — па 9 штук на адным карані (летась было не больш за 2). Па памідоры нават не кажу — і нарыхтоўкі зрабілі, і яшчэ шмат засталася. Сакрэты добрага ўраджая — у створанай сваімі рукамі арашальнай сістэме. Асабліва ганаруся штучным вадэамам, які я зрабіў непасрэдна на агародзе з вялізай ёмістасцю на 12 кубаметраў. Цяпер у ім плавае 3 літкі і 5 карасікаў.

Святлана НАЗДРЫН-ПЛАТНІЦКА, член Беларускага саюза мастакоў і Беларускага саюза дызайнераў:

— Сёлета ў нашым вясковым доме я закончыла роспіс «Іерусалім». Ён нагадвае пра паломніцкую паездку ў гэты дзівосны горад, дзе мне пашчасціла жыць у гатэлі з відам на галоўны хрысціянскі храм, дзе ў суботу перад Вялікаднем запальваецца Дабрадаты агонь. Вось менавіта гэты від і з'явіўся зараз на сцяне ў рэкрыйнай-на-сталовай зоне. Збоку ад яго — запісы з дзёніка пра саму паездку. Упершыню сёлета пачала займацца жывапісам на свежым паветры, а не ў майстэрні, які звычайна прызначаны для малявання малядых жывяч, і сёлета адна з іх дала ўраджай — ажно цэлы ярылок. Наглядзеўся тэлевізійных праграм пра земляробства ў Новай Зеландыі. На іх прыкладзе на сваёй пясчанай глебе мы выкапалі некалькі траншэй, у якія засыпалі харчовыя адходы і менавіта туды пасадзілі чаранкі маліны. Усё добра прынялося — налета будзем чакаць ураджай.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

■ На парадку дня

ЯКІ ЗАКОНАПРАЕКТ ВОСЕНЬСКОЙ СЕСІІ БОЛЬШ ЗА ЎСЁ АДАБ'ЕЦА НА ЖЫЦЦІ БЕЛАРУСАЎ?

Сёння ў беларускім парламенте пачынаецца чарговая, трэцяя для парламентарыяў гэтага склікання сесія. Напярэдадні гэтай падзеі мы запыталіся ў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў аб тым, чаго яны чакаюць ад бліжэйшых месяцаў сваёй працы. А таксама паспрасілі іх вылучыць найбольш важныя, на іх суб'ектыўны погляд, законапраекты, якія будуць разглядацца падчас бліжэйшых пасяджэнняў.

Віктар РУСАК, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспецы:

— Мне на такое пытанне адказаць вельмі цяжка. Я усё ж такі з'яўляюся прыхільнікам думкі, што нарматыўна-прававая база любой краіны — гэта суккупнасць законаў. Галоўны законапраект цяжка вылучыць, за выключэннем, магчыма, Канстытуцыі Беларусі. Ва ўсім астатнім нешта асноўнае адзначаць немагчыма, бо кожны законапраект мае сваю вартасць.

Для нашай камісіі асабліва цікавымі будуць змены, што плануецца ўнесці ў Закон аб праходжанні вайсковай службы. Аднак і гэты абноўлены закон стане толькі адной часткай у вялікай сістэме беларускай нацыянальнай бяспекі.

Аляксандр МЯКІННІК, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах:

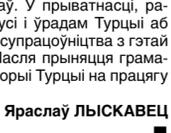
— У цэлым гэтая сесія будзе вельмі насычаная. З пачатку чэрвеня дэпутаты ў сваіх камісіях працавалі вельмі плённа, і на трэцяй сесіі сумарна будзе разглядацца больш за 60 законаў.

Для нашай камісіі, напэўна, галоўным сцэла будзе фарміраванне рэспубліканскага бюджэту на 2014 год. Гэта вельмі важны дакумент, паводле якога ўся краіна будзе жыць цэлы год. Акрамя яго, можна адзначыць унясенне змен у Падатковы кодэкс Беларусі. Бо дзейнасць гэтага законапраекта таксама будзе адбывацца на ўсё грамадзянства краіны. Для многіх цікавымі будуць і змены, што плануецца ўнесці ў Закон аб каштоўных металах і каштоўных камянях. Аднак галоўны, я думаю, усё ж такі бюджэт.

Алена БЕРАСНЁВА, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце:

— Цэнтральная падзея ўсёй трэцяй сесіі будзе прыняцце рэспубліканскага бюджэту на 2014 год. У разглядае найважнейшага дакумента, у якім выкладзена канцэпцыя даходаў і выдаткаў дзяржавы, я прымаю ўдзел другі раз, а вось у фарміраванні яго — упершыню. Вельмі важна, што прапановы, выказаныя дэпутатамі падчас падрыхтоўкі яшчэ да афіцыйнага ўнясення дакумента ў Палату прадстаўнікоў, былі ўлічаны распрацоўшчыкамі.

Камісія, у склад якой уваходжу, прапануе разгледзець на трэцяй сесіі чатыры законапраекты, якія ў тым ліку датычацца ўнясення паправак у некаторыя законы па пытаннях правядзення выбараў і рэфэрэндумаў і двух міжнародных дагавораў. У прыватнасці, ратыфікацыі Пагаднення паміж урадам Беларусі і ўрадам Турцыі аб узаемнай адмене віз дазволіць актывізаваць супрацоўніцтва з гэтай краінай у сферы бізнесу, навукі і турызму. Пасля прыняцця грамадзяне Беларусі змогуць знаходзіцца на тэрыторыі Турцыі на працягу 30 дзён, не афармляючы візы.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ

Сакратарыя Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокія спачуванні саветніку-кансультанту ўпраўлення аперацыйна-аналітычнай і інфармацыйнай работы Домаш Наталі Леанідаўне ў сувязі з напатакаўшым яе вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Выдавецкі дом «Звязда» выказвае шчырыя спачуванні саветніку-кансультанту ўпраўлення аперацыйна-аналітычнай і інфармацыйнай работы Наталі Леанідаўне Домаш у сувязі з напатакаўшым яе вялікім горам — смерцю МАЦІ.

БЕЛАРУСКАЯ ПАЛІТЬКА: АКТУАЛІ І БУДУЧЫНЯ

Палітычнае жыццё на Беларусі хоць і мае досыць спокійны характар, аднак усё ж ідзе сваёй хадой, што прадказвае таварна выбарчага заканадаўства. Набліжаюцца дзве буйныя электаральныя кампаніі: выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў у 2014 годзе і Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у 2015-м. Вядома, што да гэтых падзей праяўляюцца цікавасці і актывізацыя як палітычных сіл, што дзейнічаюць на тэрыторыі нашай краіны, так і замежных гульцоў, абазначаныя ў беларускай сітуацыі.

Прычына няўдач апазіцыі

Гэтым разам актыўны ўдзел у выбарчых спабодніцтвах гатовы прыняць (праўда, не ўсе) і апаненты дзейнай улады. Так, шэраг партый і палітыкаў абвясцілі аб стварэнні «грамадзянскага альянсу» за справядлівыя выбары «Талака». Аднак ужо цяпер можна рабіць сумныя прагнозы, што будучая кампанія не стане для Беларусі святкам парламентарызму, а зноў будзе асістэнтам і ашальмаваная з боку прадстаўнікоў радыкальнай апазіцыі. Менавіта да такіх высюч прыводзіць аналіз статутных мэт створанага «альянсу» і публікацыі яго новых-старых лідараў.

У якасці асноўнай задачы палітычнай кааліцыі, фармальна створанай пад выбары, бачыцца зусім не завабаванне сімпатый электарату і не перамога ў кампаніі, а «устраненне рэжыма», бо, згодна з думкай аднаго з лідараў «Талакі» Анатоля Лябедзкі, «дыялог не возможен». Зразумела, што няякая небяспэка для дзейнага канстытуцыйнага ладу палітычных сіл, што маюць суккупную папулярнасць у межах статыстычнай

памылкі, не ўяўляюць, аднак, на пачатку ставячы сабе мэты, мала звязаныя з цывілізацыйнай палітычнай барацьбой, яны ўжо загадваюць рыткуць глебу для апраўдання ўласнай паразы, слабасці і хібаў «адсутнасцю дэмакратыі», «ціскам» ды іншымі праблемамі.

Дарэчы, палітычная навука сведчыць, што мэты ліквідацыі дзяржаўнага ладу не могуць быць задачамі палітычнай апазіцыі, гэта — установай для рэвалюцыянераў. А для рэвалюцыі, як вядома, патрэбна рэвалюцыйная сітуацыя і рэвалюцыйная арганізацыя. Зыходзячы з таго, што ні першага, ні другога на Беларусі няма і не будавацца, а сваю «рэвалюцыйную» рыторыку лідары апазіцыі маскіруюць легальным палітычным жуэлам у выглядзе партыйных структур, то такая лінія ўвогуле выглядае бессэнсоўнай дзіўнай мяшанкай. Аднак, як вынікае з аналізу гэтай стратэгіі, можна папярэдне здагадацца, што пасля такіх палітыкі ўсе свае намаганні прыкладуць для распаўсюджвання негатывіўнай інфармацыі па-за межамі краіны, прызнання вынікаў выбарчай кампаніі на Захадзе і гэтым самым стварэння пэўных міжнародных праблем для Беларусі ў адносінах з ЕС і ЗША.

Цікава, што большасць апазіцыйных структур дэкларуюць прыхільнасць да еўраінтэграцыі, аднак на практыцы робяць усё магчымае для супрацьдзеяння зносінам Беларусі з іншымі краінамі Еўропы. Памылкова ці знарок пераносяць сваё стаўленне да асобы Прэзідэнта на нацыянальныя інтарэсы краіны, такія дзеянні патабуць «знешняй ізаляцыі» Беларусі, эканамічных санкцый супраць ачыненай прамысловасці і бізнесу, зрыў міжнародных спартыўных спаборніцтваў. Так і атрымліваецца, што па факце апазіцыя апаніруе

Прафесійнае выгаранне — за 20 гадоў

З 1 верасня да работы ва ўстановах адукацыі прыступілі 6 283 малады спецыялісты: з іх 4 352 закончылі ВНУ, а 1 719 — сярэднія спецыяльныя навуцальныя ўстановы. Акрамя таго, атрымаць накіраванне на першае працоўнае месца пажадалі 212 выпускнікоў, якія навучаліся за кошт уласных сродкаў.

— Як правіла, маладыя спецыялісты накіроўваюцца на работу па месцы жыхарства бацькоў — гэта дазваляе замацаваць іх ва ўстановах адукацыі пасля двухгадовай адпрацоўкі, зменшыць адток кадраў,

Мінгарвыканкама праводзіцца мэтанакіраваная работа па замацаванні педагагічных кадраў ва ўстановах адукацыі, асабліва ў тых, што размешчаны ў сельскай мясцовасці. У калектывах дагавораў устаноў адукацыі прадугледжаны захады матэрыяльнага стымулявання маладых спецыялістаў, частковая кампенсацыя аплаты за арэнду жылля, арганізацыя бясплатнага падвозу ці частковая кампенсацыя за праезд да месца работы. Таксама робяцца захады па аказанні педагагічным работнікам дапамогі ў вырашэнні жыллёвых пытанняў. Так, сёлета больш як 150 педагагаў павінны атрымаць службовае жыллё.

«Павелічэнне педагагічнай нагрузкі не пацягнула за сабой зьвяненне педагагічных работнікаў. Ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі больш як 96% педагогаў працуюць з нагрузкай 20 і больш гадзін на тыдзень. Няпоўная вучэбная нагрузка ўстанавілася толькі пры наяўнасці згоды работніка».

а таксама зняць жыллёвую праблему, — значнаў Сяргей Маскевіч. — Упраўленнямі адукацыі і Камітэтам па адукацыі

Змяняюцца месца работы пасля завяршэння тэрміну размеркавання ўсяго 7-8 працэнтаў маладых педагогаў. — Фактычна размова ідзе пра ўнутраную цякучасць кад-

НАВІНЫ

У НОВЫ ДОМ — ВЯЛІКАЙ СЯМ'ЁЙ

У Пінску ва ўрчыстай абстаноўцы адкрылі яшчэ адзін дом сямейнага тыпу. Бацькамі вялікай сям'і сталі Уладзімір Таранка і Наталія Міхайлава-Таранка. Яны маюць сваіх траіх дзяцей і ўзялі на выхаванне пяцёра хлопчыкаў і дзюўчатак. Сям'я пераехала ў новы двухпавярховы катэдж, пабудаваны за кошт Беларускага.

Яна СВЕТАВА.

ГАЗ У БАЛОНАХ ПАДАРАЖЭЎ

У краіне на 4 працэнты павялічылася цана на здакаваны прыродны газ для насельніцтва.

Гаворка ідзе пра газ у малалітражных балонах. Так, павялічваюцца цаны на прыроднае здакаванае «блакітнае паліва», якое рэалізуецца насельніцтву ў балонах аб'ёмам 1-27 літраў. Цаны на газ у балонах аб'ёмам 50 літраў застаюцца ранейшымі. Расшэне аб павелічэнні цаны на здакаваны газ у малалітражных балонах для насельніцтва змешчана ў пастанове Міністэрства эканомікі № 68, якое ўжо ўступіла ў сілу. У дакуменце адзначаецца, што такі крок абумоўлены з абнаўчэннем эфектыўнасці фінансава-эканамічнай дзейнасці нафтапрацоўчы і газазабеспечальных арганізацый пры рэалізацыі здакаваных газу на ўнутраным рынку».

Сяргей РАСОЛЬКА.

СЯМЕЙНАЯ ПАРА ЗАБЛУДЗІЛАСЯ

81-гадовага мужчыну і яго 78-гадовую жонку, якія адправіліся ў лес у грыбы, давялося шукаць міліцыянерам і выратавальнікам. Паводле слоў Марыны Фандо, прэс-сакратара Віцебскага абласнога Упраўлення па надзвычайных сітуацыях, яны заблудзіліся ў лесе ля вёскі Яснычых Аршанскага раёна ў апошні дзень верасня. На момант падрыхтоўкі гэтай навіны састарэлых грыбікоў яшчэ шукалі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«ДЫНАМА» НА ШЧЫЦЕ

Чарговы хатні матч мінскай каманды ў розыгрышы Кантынентальнай хакейнай лігі не прынёс бальшым радасці перамогі. Сталічны калектыв з лікам 2:5 саступіў казахскаму «Барысу».

Да 28-й хвіліны сустрэчы наўрад ці нехта мог прадказаць, хто стане пераможцам у гэтай дуэлі. Але пры ліку 2:2 амерыканскі легіянер «Барыса» Брэндан Бачанскі закінуў вышарльную шайбу ў гэтым павыднку. Беларусы трапнымі кідкамі на гэта не адказалі, а прапусцілі яшчэ двойчы. У складзе «блакітна-белых» шайбы на свой рахунак запісалі Алег Гарошка і Аляксей Фіфімка.

— Пры ліку 2:1 у нас былі спрыяльныя моманты, але эмоцыі захліснулі, — кажа Аляксандр Андрэеўскі, галоўны трэнер «Дынама». — Замест таго, каб дачакацца пямылкі саперніка, мы паляцелі наперад закідаваць. У выніку атрымалі тры шайбы ў контратаках.

Наступны матч дынамаўцы правядуць ужо сёння. На «Мінск-Арэне» ім будзе супрацьстаяць «Югра» (Ханты-Мансійск). Пачатак сустрэчы а 19-й гадзін.

Тарас ШЧЫРЫ.

ФАКТЫ

адукацыі больш як 96% педагогаў працуюць з нагрузкай 20 і больш гадзін на тыдзень. Няпоўная вучэбная нагрузка ўстанавілася толькі пры наяўнасці згоды работніка ці па заявах работнікаў, якія з тых ці іншых прычын не могуць выконваць нагрузку ў поўным аб'ёме. Больш за палову з тых, хто працуе на няпоўную

вучальніца на 133. Не хапае і выхавальнікаў у дзіцячых садках. — Не магу сказаць, што не дахоп 300—350 спецыялістаў — гэта вялікая праблема для сталіцы, але усё роўна не заўважаць яе мы не можам, — мусіў канстатаваць міністр. — Тым больш што ў сталіцы для маладых людзей няма прабле-

Міністр адукацыі паабяцаў, што да канца бегучага года ў сістэме дашкольнай адукацыі адбудзецца яшчэ адно павышэнне заробкаў. Канкрэтныя лічбы ён не агучыў, падкрэсліўшы толькі, што «заробкі ўзрастуць істотна». Між іншым, на яшчэ адно павышэнне заробкаў да канца года могуць спадзявацца і школьныя настаўнікі...

Міністр адукацыі паабяцаў, што да канца бегучага года ў сістэме дашкольнай адукацыі адбудзецца яшчэ адно павышэнне заробкаў. Канкрэтныя лічбы ён не агучыў, падкрэсліўшы толькі, што «заробкі ўзрастуць істотна». Між іншым, на яшчэ адно павышэнне заробкаў да канца года могуць спадзявацца і школьныя настаўнікі...

НОВЫЯ РЫНКІ І ГЛАБАЛЬНЫЯ ІНСТЫТУТЫ. ВОПЫТ КАЗАХСТАНА

У верасні ў Астане, цудоўнай новай сталіцы Казахстана, пабудаванай амаль з нуля ўсяго за пятакгодзе гадоў, прайшоў Еўразійскі форум новых рынкаў. Мерапрыемства сабрала больш за сотню палітыкаў, чыноўнікаў, экспертаў, фінансістаў, бізнесменаў, медыя-менеджараў, навукоўцаў з усяго свету.

захстана з боку вядучых нацыянальных і транснацыянальных суб'ектаў сучаснага свету.

Арганізатарам форуму, які праходзіць у розных краінах, сталі Назарбаеў Універсітэт, Нацыянальны аналітычны цэнтр (Казахстан) і амерыканская паходжанні транснацыянальная кансалтынгвая кампанія Centennial Group. Першае такое мерапрыемства прайшло ў 2005 годзе ў Оксфардзе, з тых часоў форум стаў прэстыжнай і ўплывовай пляцоўкай для абмеркавання праблем і перспектыв эканамічнага развіцця ў розных рэгіёнах свету. У клуб удзельнікаў форуму уваходзіць былыя прэзідэнты і прэм'ер-міністра розных дзяржаў, некаторыя з якіх прынялі ўдзел у чперашнім пасяджэнні (Эхуд Ольмерт, Ізраіль; Аляксандр Квасьнеўскі, Польшча; Рамана Прадзі, Італія; Альфрэд Гузенаўер, Аўстрыя; Хорхе Кірога, Бразілія).

Асаблівае месца ў абмеркаванні перспектыв развіцця Казахстана да 2050 года займае тама еўразійскай інтэграцыі. Цэлы шэраг высокапастаўленых заходніх экспертаў выказалі свае сумненні ў мэтазгоднасці рэалізацыі еўразійскага інтэграцыйнага праекта ва ўмовах далучэння Астаны да СГА. Маўляў, навошта нам Еўразійскі саюз, калі ўсе пытанні можна вырашыць у рамках СГА і двухбаковага пагадненняў.

Арганізатарам форуму, які праходзіць у розных краінах, сталі Назарбаеў Універсітэт, Нацыянальны аналітычны цэнтр (Казахстан) і амерыканская паходжанні транснацыянальная кансалтынгвая кампанія Centennial Group. Першае такое мерапрыемства прайшло ў 2005 годзе ў Оксфардзе, з тых часоў форум стаў прэстыжнай і ўплывовай пляцоўкай для абмеркавання праблем і перспектыв эканамічнага развіцця ў розных рэгіёнах свету. У клуб удзельнікаў форуму уваходзіць былыя прэзідэнты і прэм'ер-міністра розных дзяржаў, некаторыя з якіх прынялі ўдзел у чперашнім пасяджэнні (Эхуд Ольмерт, Ізраіль; Аляксандр Квасьнеўскі, Польшча; Рамана Прадзі, Італія; Альфрэд Гузенаўер, Аўстрыя; Хорхе Кірога, Бразілія).

Аднак Нурсултан Назарбаеў агучыў прагматычны і мудры падыход да вырашэння гэтага пытання. Па словах лідара Казахстана, еўразійская інтэграцыя неабходная, у тым ліку, як працэс падрыхтоўкі эканамічнага РК да ўступлення ў СГА. Шэраг казахстанскіх і постсавецкіх экспертаў адзначылі таксама, што еўразійская інтэграцыйная структураў маюць больш шырокі функцыянал, чым СГА, і ўключаюць Еўразійскі банк развіцця, Антыкрызісны фонд і іншыя інстытуты, неабходныя для арга-

сатніцы, з добра-вяхавотным самаабмежаваннем эканамічнага росту.

Аднак Нурсултан Назарбаеў агучыў прагматычны і мудры падыход да вырашэння гэтага пытання. Па словах лідара Казахстана, еўразійская інтэграцыя неабходная, у тым ліку, як працэс падрыхтоўкі эканамічнага РК да ўступлення ў СГА. Шэраг казахстанскіх і постсавецкіх экспертаў адзначылі таксама, што еўразійская інтэграцыйная структураў маюць больш шырокі функцыянал, чым СГА, і ўключаюць Еўразійскі банк развіцця, Антыкрызісны фонд і іншыя інстытуты, неабходныя для арга-

сатніцы, з добра-вяхавотным самаабмежаваннем эканамічнага росту.

Аднак Нурсултан Назарбаеў агучыў прагматычны і мудры падыход да вырашэння гэтага пытання. Па словах лідара Казахстана, еўразійская інтэграцыя неабходная, у тым ліку, як працэс падрыхтоўкі эканамічнага РК да ўступлення ў СГА. Шэраг казахстанскіх і постсавецкіх экспертаў адзначылі таксама, што еўразійская інтэграцыйная структураў маюць больш шырокі функцыянал, чым СГА, і ўключаюць Еўразійскі банк развіцця, Антыкрызісны фонд і іншыя інстытуты, неабходныя для арга-

сатніцы, з добра-вяхавотным самаабмежаваннем эканамічнага росту.

Аднак Нурсултан Назарбаеў агучыў прагматычны і мудры падыход да вырашэння гэтага пытання. Па словах лідара Казахстана, еўразійская інтэграцыя неабходная, у тым ліку, як працэс падрыхтоўкі эканамічнага РК да ўступлення ў СГА. Шэраг казахстанскіх і постсавецкіх экспертаў адзначылі таксама, што еўразійская інтэграцыйная структураў маюць больш шырокі функцыянал, чым СГА, і ўключаюць Еўразійскі банк развіцця, Антыкрызісны фонд і іншыя інстытуты, неабходныя для арга-

Фота БЕЛТА

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергетыкі, нягледзячы на наяўнасць у Казахстане запасаў урану. Таксама няма прыярэтных стаўкі на машынабудаванне і стварэнне ўласнай станкаінструментальнай базы.

Па-трэцяе, кажучы аб прамысловым развіцці, казахстанскі лідар адзначыў, што прышоў час «спыніцца і паглядзець», якія вытворчасці варта развіваць у Казахстане, а якія — не. Сярод першых былі названыя высокатэхналагічныя вытворчасці ў незанятых глабальных нішах: чыстая энергетыка, рэабатэхніка, нанатэхналогія, аэракасмічная прамысловасць, генная інжынерія. Характэрна, што ў гэтым шэрагу няма прапановаў аб развіцці атамнай энергеты

ДЗІВОСНЫ ЧУДЗІН

Паліна ГАЛІЕЎСКАЯ

Дзе яшчэ, скажыце, знойдзецца вёска, у цэнтры якой стаіць помнік Леніну? Або якая мае ўласны «Арбат» — пешаходную вуліцу, дзе ў дні святаў ладзяцца выставы, кірмашы, гуляні. «Можа, у вас і Рублёўка мясцовага маштабу ёсць?» — пытаюся проста так, на ўсялякі выпадак, і чую ў адказ пераканаўчае: «Ёсць!». «Да падмаскоўнай не дацягваем, вядома, але сутнасць амаль тая ж, — запэўнівае староста вёскі Чудзін, што ў Ганчавіцкім раёне, Ніна Сяргіеня. — А ўсяго ў нас 372 двары. Пражываюць тут не толькі пажылыя. Сёлета сям'ера дзетак нарадзілася, вяселле зусім нядаўна згулялі. Мясцовую дзяўчыну выдалі за муж за хлопца з суседняй вёскі, 160 запрошаных было — такія нашы маштабы».

ПАЭМА З ДРЭВА

Чудзін сапраўды дзівосны. Акрамя ўласных «рублёвак» і «арбата», яшчэ і мікрараёны вясковыя ёсць. «Капчы», напрыклад, размешчаны на ўзвышшы, куды ніколі не падступае вада. Менавіта там ладзілі сховішчы для бульбы — капчы. «Старое сяло» — гэта тая мясцовасць, адкуль Чудзін бярэ свой пачаток. Паводле легенды, даўным-даўно трапілі сюды прыхільны людзі. Спыніліся, агледзеліся і вырашылі, што перад імі цудоўнае для жыцця месца: непраходныя балоты, густыя лясы, дабрацца чужымцам будзе не так і проста. Самі ж яны па рацэ прыплылі. І заснавалі паселішча, якое называлі Чудзінам. Было гэта прыкладна ў 1537 годзе, пра што сведчыць першая пісьмовая згадка пра вёску.

...Георгіеўскую царкву, збудаваную ў Чудзіне ў XVIII стагоддзі, называюць «паэмай з дрэва». Храм у гонар Георгія Пераможцы і на самой справе незвычайны. Не, ён не ўражае ўзнесласцю, памемарам. Прывабны, хутчэй за ўсё, сваёй сціпласцю. Першапачаткова храм быў праваслаўнай капліцай, затым стаў уніяцкай царквой. У XX стагоддзі, у часы ваяўнічага атэізму, царкву закрылі, і надоўга. Толькі ў 90-х гадах мінулага стагоддзя жыхары Чудзіна вырашылі змагацца за сваю святыню, бо, акрамя рэлігійнага значэння, храм мае і культурнае — з'яўляецца помнікам архітэктуры. Чудзінін пачалі збор сродкаў на рэстаўрацыю царквы, многія сваімі рукамі аднавілі будынак. І справа была даведзена да лагічнага завяршэння — храм адчыніў свае дзверы для вернікаў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Староста вёскі Ніна Сяргіеня і старшыня сельскага Савета Анатоль Кіцкі.

ПРЫВАТНАЕ І ДЗЯРЖАЎНАЕ

ХОЧАЦЦА, АЛЕ... НЕ ЗАЎСЁДЫ МОЖАЦЦА Ільготы і «бар'еры» малога бізнесу

Барыс ПРАКОПЧЫК

Сёлета за студзень—жнівень у Гродзенскім раёне зарэгістравана 206 арганізацый малога бізнесу — утрыя больш у параўнанні з леташнім перыядам. На 30 працэнтаў вырасла і колькасць індывідуальных прадпрыемстваў (161). Прыкладна трэцю частку падаткаў раённы бюджэт атрымлівае менавіта ад малых і сярэдніх прадпрыемстваў.

Без валакіты

Найбольш папулярная сярэд суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрыемства галіна прамысловасці — дрэвапрацоўка: мэбля, драўняныя пелеты, дошкі і вагонка, альтанкі і зрубы, плеченыя кошыкі. Малыя прадпрыемствы таксама вырабляюць тратуарную плітку, агароджы, карнізы і фурнітуру, пенапласт, грунт для расады, вітражы, упакоўку з гофракардону, аднаразовы посуд, адзенне, шторы і цюль...

Цікаўлюся ў намесніка начальніка аддзела эканомікі Гродзенскага райвыканкама Валяніны КАВАЛЬЧУК працэдурай рэгістрацыі «сваёй справы». Уся неабходная інфармацыя, дарэчы, змешчана на сайце райвыканкама, і калі чалавек прыходзіць з поўным пакетам дакументаў, то афармленне займае 20-30 хвілін. Калі хоча — у той жа дзень атрымлівае пасведчанне аб рэгістрацыі індывідуальным прадпрыемствам. Альбо праз 5 дзён разам з дакументам, які пацвярджае, што суб'ект гаспадарання стаіць на ўліку ў падатковай інспекцыі, органах сацыяльнай абароны, статыстыкі і дзяржаўнага страхавання. Калі ж ёсць нейкія пытанні наконт нюансаў рэгістрацыі, то можна ў любы рабочы дзень, без папярэдняга запісу на прыём, звярнуцца па тлумачэнні да ўпаўнаважаных супрацоўнікаў райвыканкама.

Мясцовыя ўлады не ставяць у баку ад найбольш вострых пытанняў прадпрыемстваў. Напрыклад, у Лідскім раёне, які па выніках апошняга рэспубліканскага конкурсу прызна-

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

най лепшым рэгіёнам для бізнесу, вырашылі сустрэцца з прадпрыемствамі раз у квартал па той ці іншай канкрэтнай тэме.

— Што абурала, дык гэта выдача зарплаты «ў канвертах». А вось законны, празрысты бізнес будзе падтрымліваць. Асабліва вітаем дзелавую актыўнасць у вытворчасці і сферы паслуг: не хапае добрых прадпрыемстваў грамадскага харчавання, сямейных рэстаранаў, — кажа старшыня Лідскага райвыканкама Аляксандр АСТРОЎСКІ.

Ператок капіталу ў глыбінку?

Нагадаем, што паводле нормы Дэкрэта № 6, камерцыйныя арганізацыі на працягу сямі гадоў з дня іх дзяржаўнай рэгістрацыі вызваляюцца ад падатку на прыбытак, а індывідуальныя прадпрыемствы — ад падатковай падатку на прыбытак, атрыманы ад рэалізацыі тавараў (работ, паслуг) уласнай вытворчасці. Акрамя таго, прадастаўляюцца льготы па падатку на нерухомасць.

З моманту выхаду прэзідэнцкага Дэкрэта № 6 на тэрыторыі

сярэдніх, малых гарадоў і ў сельскай мясцовасці Гродзеншчыны (паводле інфармацыі начальніка ўпраўлення абласной інспекцыі па падатках і зборах Ірыны ЗИСМАНТ) зарэгістравалася 796 суб'ектаў гаспадарання. Ільготамі па падатку на прыбытак летася скарысталіся 33 арганізацыі, 11 індывідуальных прадпрыемстваў, якія працуюць у сельскай мясцовасці, атрымалі льготы па падатковым падатку, 208 — прымянялі панжыялы каэфіцыент 0,5 да стаўкі адзінага падатку пры аказанні паслуг і выкананні работ.

— Такіх ільгот, якія прадастаўлены Дэкрэтам № 6, няма нават у свабоднай эканамічнай зоне. Асабліва гэта тычыцца ўвогу абсталявання, тэхнікі без мытных плацяжоў. Такія магчымасці ў вобласці не распаўсюджваліся толькі на Гродна і Ліды, і, пэўна, усе, хто хацеў, імі скарысталіся. Быў нават пэўны ператок капіталу з вышэйзгаданых гарадоў і нават з Мінска ў глыбінку. У мяне, напрыклад, цікавіліся Астравецкім, Смаргонскім раёнамі, — паведаміў дырэктар Гродзенскай абласной установы фінансавай падтрымкі прадпрыемстваў Аляксандр ПАНАМАРОЎ.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

НА КАНТРОЛІ

ПАРАДАК НЕ ДЛЯ ЎСІХ?

Факты парушэння парадку распаўсюджвання інфармацыі пра незанятую зямельную ўчасткі выяўлены ў большасці правераных спецыялістамі Дзяржкантролю сельвыканкамаў Гомельшчыны. Між тым, гэта парашае інтарэсы грамадзян і юрыдычных асоб, якія зацікаўлены ў іх атрыманні.

Праведзеныя Камітэтам дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці праверкі паказалі, што, нягледзячы на строгія патрабаванні заканадаўства пра даступнасць і дакладнасць такой інфармацыі, у шэрагу правераных сельвыканкамаў інфармацыя гэтага кшталту або была не актуальнай, або ўвогуле адсутнічала. Гэтыя факты выяўлены ў Тураўскім гарвыканкаме і сямі сельвыканкамах Жыткавіцкага раёна (Марохараўскім, Людзянецкім, Азяранскім, Рычовіцкім, Вераніцкім, Мілевіцкім, Чырвоненскім), у трох сельвыканкамах Брагінскага раёна (Малайжаўскім, Чыравіцкім і Малажыцкім). Напрыклад, у Чырвоненскім сельвыканкаме Жыткавіцкага раёна такая інфармацыя «ляжала» ў сямі спецыялістаў, які знаходзіліся на вучобе. У Мілевіцкім сельвыканкаме замест пераліку незанятых зямельных участкаў пры праверцы быў прадстаўлены спіс знесеных за мінулы год дамоў.

Пасля ўмяшання Камітэта дзяржкантролю на месцах пачаў наводзіцца парадак са змяшчэннем інфармацыі пра незанятую зямельную ўчасткі. Вінаватыя ў парушэннях заканадаўства службовыя асобы прыцягнуты да адказнасці.

Акрамя таго, прыпынена дзейнасць па незаконным прадастаўленні 20 зямельных участкаў у горадзе Рэчыца. Яны былі прадастаўлены без збірання ўсталяванай платы, чым нанесены страты бюджэту раёна — Br80 мільёнаў. Па гэтых фактах заведзена крымінальная справа.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

ВАЎКАВЫСКІЯ КІРУНКІ, або Адзін дзень з дэпутатам парламента

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА

Роўна год таму адзін са шматлікіх ваўкавыскіх грамадскіх сайтаў паведаміў, што інтарэсы выбаршчыкаў Ваўкавышчыны ў вышэйшым прадстаўнічым і заканадаўчым органе краіны цяпер будзе прадстаўляць Аляксандр Іванавіч Сягоднік. «Як жа ён будзе прадстаўляць інтарэсы зямлі ваўкавыскай?» — задаваўся пытаннем аўтар паведамлення, нагадваючы перадабарны лозунг новага дэпутата «Праз дабрабыт кожнага да дабрабыту ўсіх» і яго пасаду начальніка ўпраўлення адукацыі Гродзенскага аблвыканкама. І пералічыў якасці, неабходныя для заваявання даверу электарату: прафесіяналізм, годнасць і смеласць.

ПРАФЕСІЯНАЛІЗМ

— Калі падчас перадабарнай праграмы чуў скептычнае: маўлю, зноў «не свой» чалавек балатуецца ў парламент, а прадстаўнік вертыкалі — сам сабе ўсімкіхаў. Бо разумей, што як чалавек, які добра ведае ўсе ўладныя калідоры знутры, змагу прынесці рэальную карысць раёну і гораду. Магу асабіста звярнуцца да губернатара, у добрых адносінах з начальнікамі ўпраўлення аблвыканкама, а падчас перадабарнай кампаніі сустраюся практычна са 130 калектывамі Ваўкавышчыны — ад пошты да сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, каб дасканала вывучыць праблемы сваёй акругі, —

кажа намеснік старшыні Пастаянай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, культуры і навуцы Аляксандр СЯГОДНІК.

Мы сустраліся ў Ваўкавыску. Тры гадзіны шляху на аўтамабілі з Мінска, празрысты вясенскі дзень, сучасны райцэнтр... У Цэнтры творчасці ўжо сабраліся старшакласнікі гарадскіх і сельскіх школ — Ваўкавыскі моладзевы парламент. Першы працоўны дзень пасля адпачынку Аляксандр Сягоднік вырашыў пачаць менавіта з сустрачкі са сваімі юнымі калегамі. — Сёлета мы плануем набраць 127 гурткоў, дзе будуць займацца больш за паўтары тысячы дзяцей як у самім Цэнтры, так і на базе школ і іншых арганізацый, — расказвае дырэктар Яўгенія ВАЛІНІЦА. — У асноўным гэта дэкартаўна-прыкладная і мастацкая творчасць. Асабліва прадмет гонару — тэатр моды «Спадчына», які ўжо двойчы пацвердзіў званне ўзорнага калектыву.

Аляксандр Сягоднік, зазірнуўшы ў майстэрню «Спадчыны», нагадаў пра папраўкі ў закон аб народнай творчасці, народных промыслах (рамествах), якія былі прыняты парламентам сёлета. Цяпер на дзяржаўную падтрымку могуць разлічвацца і індывідуальныя прадпрыемствы, якія выкарыстоўваюць традыцыйныя мастацка-тэхнічныя прыёмы працоўных натуральных матэрыялаў. Гэта значыць, што дзеці, якія ў гэтых сценах навучаюцца традыцыйным беларускім тэхнікам, маюць добры «зачын» для заўтрашняга дня: яны гарантуюць змагоўчы сабе забяспечыць пры любой сітуацыі на рынку працы.

— Калекцыі ваўкавыскага тэатра моды «Спадчына» беспамылкова пазнаю на любых мерапрыемствах рэспубліканскага маштабу, — з гонарам заўважыў дэпутат.

Аляксандр Сягоднік, між іншым, курыраваў законпраект аб народных рамествах у Палаце прадстаўнікоў, але на гэты раз галоўна мэта

яго візіту ў Цэнтр творчасці — Моладзевы парламент.

ГОДНАСЦЬ

Моладзевы парламенцкі рух — з'ява ў Беларусі адносна новая. Першыя выбары ў Моладзевы парламент пры Ваўкавыскім раённым Савеце дэпутатаў адбыліся ў маі 2012 года. Былі абраны 24 амбіцыйныя старшакласнікі, якія вырашылі зрабіць нешта карыснае для сваёй акругі і ўсяго Ваўкавыскага раёна. — Напрыклад, я ў сваёй перадабарнай праграме пісаў пра ўкараненне інфармацыйных тэхналогій у школы і пабудову Лядовага палаца ў горадзе, — расказаў старшыня Ваўкавыскага моладзевага парламента Артур СІТКО. — Калі шчыра, мы спачатку не разумелі, якім чынам зможам на гэта паўплываць. Але нам цікава паспрабаваць.

Аляксандр Сягоднік расказаў малядым людзям пра тое, што самому удалося і што не удалося зрабіць для акругі за першы год дэпутацтва. — На жаль, пабудова ў Ваўкавыску Лядовага палаца ў бліжэйшы час не атрымаецца, — канстатаваў старэйшы калега. — А вось нахот таго, каб давесці да ладу ўсе гарадскія стадыёны, удалося дамовіцца, і гэта ўжо запланавана на наступны год. Разам з райвыканкамам мы распрацавалі праграму прывядзення ў парадак дарог і дваравых тэрыторый. Каля 126 км дарог патрабуюць значных фінансавых укладанняў. Але ўжо адратманаваны перспект Ракасоўскага, падводзяцца камунікацыі ў пасёлак сядзібнай забудовы, які прымыкае да горада. Нарошце, завяршылі «бяс-конт» рамонт гарадскога кінатэатра «Юнацтва». І цяпер ваша задача — прапанаваць цікавае для моладзі выкарыстанне гэтай пляцоўкі. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТЭМА ДНЯ

ЯК «ПАДСІЛКАВАЦЬ» НАРОДАЎЛАДДЗЕ, або Яшчэ раз пра статус дэпутатаў мясцовых Саветаў

Што чакаюць людзі ад Саветаў мясцовых дэпутатаў? Як павысіць іх статус у грамадстве? Менавіта гэтыя пытанні абмеркавалі старшыні гарадскіх (гарадоў абласнога падпарадкавання) і раённых Саветаў дэпутатаў на сустрэчы ў Інстытуце дзяржаўнай службы Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

— У краіне вельмі своєчасова і правільна пастаўлена пытанне аб умацненні ролі мясцовых Саветаў, паколькі гэтай вясной адбудуцца выбары дэпутатаў у мясцовыя Саветы, — нагадала старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана Герасімовіч. — Трэба пакапацца аб тым, каб у іх прыйшлі дастойныя прадстаўнікі, і, бясспрэчна, варта выкарыстаць той вопыт, традыцыі, якія ўжо напрацаваны. Праблема народаўладдзя, па сутнасці, самая актуальная: толькі самі людзі могуць беспамылкова вызначыць і абраць сваіх дэпутатаў. Менавіта яны лепш за ўсё ведаюць дзелавыя і маральныя якасці тых, хто жыве побач, іх здольнасці вырашаць зладзённыя пытанні жыццёва-забеспячэння мясцовых тэрыторый.

Шчыра адным крокам да фінансавай самастойнасці сельскагаспадарчых тэрыторый можа стаць магчымасць выкарыстоўваць сродкі ад продажу зямельных участкаў і маршэлі на аўкцыёнах. Яны маглі б ісці на добраўпарадкаванне тэрыторый, пракладку дарог і праездў, наладжванне асвятлення, аўтастанаяк, дзіцячых і спартыўных пляцовак, устаануючы машыны архітэктурных формаў і іншыя. Сёння гэтыя сродкі дазволена накіроўваць толькі на інфраструктуру жылля, якое будзеца нанова. Таму пакуль што сельскія Саветы не зацікаўлены ў правядзенні аўкцыёнаў, паколькі не могуць распрадаваць вырочкі.

Бясспрэчна, не лішняй у гэтай справе была б і спонсарская дапамога, якая сёння пастаўлена ў жорсткай раёна. Пасля ўзбуйнення сельсаветаў на тэрыторыі кожнага з іх працуюць адна — дзве сельскагаспадарчыя арганізацыі, прыватны бізнес, прамысловыя прадпрыемствы, інвестары. Нядрэнна, каб кіраўнікам гэтых структураў дазволілі на заканадаўчым узроўні буйных гарадоў, прамысловых цэнтраў і паўнаўняць бюджэт за кошт продажу зямлі і маёмасці на аўкцыёнах. Але сёння існуе тэндэнцыя, што і ў глыбінцы навучыліся зарабляць: усё больш ахвотныя сярэд грамадзян набыць домік на беразе рэчкі ці возера далей ад бойкік дарог.

Разам з тым, Саветы пярвічнага ўзроўню павінны стаць больш фінансавая самастойнымі і плацежаздольнымі. Заканадаўчая база прадастаўляе дэпутатам мясцовых Саветаў вялікія магчымасці для эфектыўнай дзейнасці, але рэалізаваць свае наўнамоты не заўсёды ўрадава менавіта з-за недахопу сродкаў. Канкрэтныя прапановы па пільнавым паўнаўнячым бюджэту на днях былі абмеркаваны на пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі з ўдзелам старшын абласных, раённых, сельскіх Саветаў дэпутатаў.

— Адна з крыніц заробку — камунальны ўнітарныя прадпрыемствы пры сельскіх Саветах. Яны аказваюць насельніцтву паслугі ў вядзенні падсобнай гаспадаркі, апрацоўцы зямельных участкаў, нарыхтоўцы дроў, вывазе смецця і вырашэнні шматлікіх гаспадарчых пытанняў. Мы прапануем, каб падатак на прыбытак ад іх дзейнасці, што ідзе ў раённы бюджэт, заставаўся ў бюджэце сельсавета, — увяла ў курс справы прысутныя Святлана Герасімовіч. — Грошы, вядома,

Павышэнню статусу дэпутата пярвічнага ўзроўню спрыяў бы і адзін свабодны дзень штомесяц з захаваннем заробку на асноўным месцы работы. Гэта дало б магчымасць больш цесна працаваць з выбаршчыкамі, дайсці, так бы мовіць, да кожнай вёскі, якіх у акрузе народнага выбарніцка часта некалькі. Таксама ўдзельнікі сустрэчы падтрымалі ініцыятыўу аб тым, каб сельскія Саветы, іх старшыні мелі магчымасць нароўні з Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны вызначаць грамадзян, якія маюць патрэбу ў сацыяльнай дапамозе. Бывае, што бацька «малазабеспечаны» сям'і працуе ў Расіі, заробляе вялікія грошы, а тым часам сям'я карыстаецца дзяржаўнай падтрымкай. Старыя, адзіночкія, якія рэальна маюць патрэбу ў падтрымцы, саромеюцца пра гэта прасіць. А работнікі сельвыканкамаў бачаць і добра ведаюць, як жывуць землякі, якая падтрымка трэба кожнаму канкрэтнаму чалавеку.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ХТО МАЕ ВОЧЫ, ТОЙ УБАЧЫЦЬ

Члены дэлегацыі Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы вучуваюць вопыт работы органаў мясцовага самакіравання Беларусі. З гэтай нагоды яны наведвалі Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу.

Дадам, што ініцыятыва наведання Беларусі належыць менавіта еўрапейскаму боку.

— Мы рады, што прадстаўнікі кангрэса на свае вочы убачаць, як працуюць органы мясцовага самакіравання і як выкарыстоўваюць еўрапейскі вопыт. Тым больш што ў Еўропе вельмі мала інфармацыі пра тое, як жыве беларускі народ. Нам няма што ўтойваць, у нас вельмі адкрытая краіна, — лічыць старшыня Пастаянай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святланой Герасімовіч.

У 2008 годзе Савет па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання, створаны пры Савеце Рэспублікі, атрымаў статус назіральніка ў Кангрэсе Савета Еўропы. З таго часу беларускія парламентарыі рэгулярна ўдзельнічаюць у якасці назіральнікаў у сесіях, «круглых сталах» арганізацыі па пытаннях мясцовага самакіравання, праводзяць сустрэчы з замежнымі дэлегацыямі. Такія мерапрыемствы дазваляюць пераймаць еўрапейскі вопыт, асабліва ў галіне трансграннага супрацоўніцтва, экалогіі, аховы здароўя, культуры, горадабудуўніцтва.

Старшыня Палаты мясцовых улад Жан-Клод Фрэзон адзначыў, што сустрэча з'яўляецца працагам папярэдняй, што адбываецца ў Страсбургу прыблізна год таму. — Наша мэта — абмяняцца меркаваннямі (у прыватнасці, па пытаннях мясцовага самакіравання і рэгіянальных утварэнняў). Мы тут для таго, каб выказаць нашы ідэі, пачуць каментарыі беларускіх калегаў, — сказаў ён.

Па словах старшыні Дэлегацыі Наталлі Раманавой, прыезд прадстаўнікоў Павлоў палат сведчыць, што Савет Еўропы зацікаўлены ў тым, каб Беларусь была ў еўрапейскай сям'і ў ліку іншых 47 краін. Наталлі Раманова выказала спадзяванне, што «круглы стол», прысвечаны еўрапейскаму харты, стане пачаткам дыялогу, які будзе надзвычай прадуктыўным.

У рамках візіту госці наведвалі Маладзечанскі райвыканкам, Мінскі гарадскі Савет дэпутатаў, пабылі ў Чысцінскім і Красненскім сельскіх Саветах Маладзечанскага і Сноўскім сельскім Савеце Нясвіжскага раёна і іншых. Дадам, Кангрэс мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы — кансультацыйны орган Савета Еўропы, які прадстаўляе мясцовыя і рэгіянальныя ўлады еўрапейскіх дзяржаў. Ён быў заснаваны ў 1994 годзе замест дэючай з 1957 года Пастаяннай канферэнцыі мясцовых і рэгіянальных улад Еўропы. Кангрэс садзейнічае мясцоваму самакіраванню і дэцэнтралізацыі, выконвае функцыю назірання за мясцовай дэмакратыяй у Еўропе, рытуе праваздачы аб развіцці сітуацыі ў дзяржавы — членах гэтай арганізацыі, якая таксама ажыццяўляе назіранне за мясцовымі і рэгіянальнымі выбарамі і захаваннем еўрапейскіх стандартаў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

КРАЙНЯЯ МЕРА

КАЛІ «ЗАСВЕЦІЦЬ»
ВЫСЯЛЕННЕ,
знаходзяцца і жаданне, і грошы
на аплату камунальных паслуг

У Брэсце адбылося першае перасяленне з добраўпарадкаванай непрыватываанай 2-пакатовай кватэры ў кватэру ў драўляным доме без выгод. Грамадзянка С., якая пражывала са старэйшым сынам у доме №33 па вуліцы Кастрычніцкай рэвалюцыі, пераехала на вуліцу Герцава. Яна не плаціла за жыллё сем гадоў. Доўг скаладае больш за 37 мільёнаў рублёў.

Як расказала карэспандэнт газеты намеснік начальніка камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «ЖРЭУ Г. Брэста» Алена СЕМЯНЮК, рашэнне аб высяленні надбасумленнага кватэранаймальніка — выключна ў кампетэнцыі суда. Вось і па гэтым канкрэтным выпадку суд Маскоўскага раёна Брэста вынес рашэнне летас 13 снежня, якое ўступіла ў законную сілу 5 лютага 2013 года. Пасля чаго даўжніц было дадзена 6 месяцаў, каб яна ацаніла сітуацыю, прыняла нейкія меры і жаць б пачала пагаджацца запачынацца. Жылцы кватэры — маці і яе паўналетні сын — і палымцам не паварушылі за пагугода, каб нешта змяніць. Таму паўтары суд 2 верасня вынес рашэнне аб высяленні грамадзянкі С. і яе сына Кірыла з кватэры і прадстаўленні ім жыллага памышкання ў доме меншай камфортнасці.

Яшчэ два з паловай тыдні было ў гаспадыні, каб сабрацца на новае месца. А потым пад'ехала машына камунальнай службы, рабочыя пагрузілі мэбля і няжырыя пажыткі, перавезлі ўсё на новае месца. Такім чынам, нават на пераезд даўжнікам траціцца не давялося.

У драўляным доме, куды пераехала была жыхарка мікрараёна Кавалёва, пачное ацэпленне — значыць, неабходна нарыхтоўваць дрывы. Прыбіральня размешчана на вуліцы, вяду трэба насіць з калодзежа. Умовы пражывання — як у звычайнай вёсцы. Рамонт дому не перашкодзіў бы, але можна па першым часе жыць і так. Суседка, пахлыла жыхарыня, часе пражывае ў другой кватэры гэтага дома, нядаўна перакрыла дах новым шыферам, у яе ёсць невялікі дагледжаны агарод, на зіму падрыхтаваны дрывы. Невядома, ці парадуюцца яна новым суседзям. У рэшце рэшт гэта залежыць ад іх, ад таго, які лад жыцця яны выбяруць: будучы добраўпарадкоўваць свой побыт ці прадаўжаць глядаць за чарку, на якую, у прынцыпе, лішніх сродкаў няма.

Грамадзянка С. — абывазаная асоба. Двое яе малодшых дзяцей знаходзяцца ў інтэрнатных установах. Яна працуе дворнікам, з яе вылічваюць грошы на утрыманне дзяцей. Дзеці, дарэчы, і вярнуцца ў кватэру па вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, калі вырастаць. У прынцыпе, у яе таксама ёсць шанцы вярнуцца ў сваю былою кватэру. Але спачатку трэба вярнуцца да нармальнага жыцця, пачаць працаваць як след, своечасова разлічвацца з даўгамі. Тады і дзеці, магчыма, захочуць забраць маці да сябе. Гэта найлепшы магчымы сцэнарый развіцця падзеі. Але заўсёды бываюць неспадзяваныя з'явы, «наіскажы» на сумленне і грамадзянкі абавязак якіх — справа марная. Цяпер, калі меркаваць па апошніх фактах, і іх стана менш.

Вядома, перасяленне ў іншае жыллё меншай камфортнасці, — крайняя мера. Яна стала магчымай пасля ўступлення ў

сілу новага Жыллёвага кодэкса. Але да суда па скасаванні дагавора найму кватэры органы жыллёва-камунальнай службы праводзяць вялікую выхаваўчую работу. Калі запачынацца абмяжоўваецца двама месяцамі, супрацоўнікі ЖРЭУ нагадваюць па тэлефоне пра тэрміны аплаты, вывешваюць на дошках аб'яў нумары кватэр, якія забліліся своечасова разлічыцца. Калі і гэта не дапамагае, выдаюць папярэджанне аб адключэнні вады і электрычнасці. Калі ж запачынацца перавышае шэсць месяцаў, даўжніку пагражае перасяленне.

Паводле слоў начальніка разлікова-касавага цэнтра ЖРЭУ Лізаветы АНТАНЮК, на 1 верасня даўжнікі ў КУП «ЖРЭУ Г. Брэста» былі 1659 кватэранаймальнікаў. Абсалютная большасць з іх не плаціла за кватэру і паслугі да трох месяцаў. Запачынацца пераваліла за тры месяцы ў 150 гаспадароў кватэр. 40 чалавек не плацілі ад года да трох, а 31 кватэранаймальнік жые без аплаты больш за тры гады.

Прычыны такой нядабайнасці з боку жылцоў бываюць розныя, — гаворыць Лізавета Федараўна. — Мы ведаем выпадкі, калі муж і жонка пасля разводу не могуць дамовіцца, хто і ў якую аб'ём павінен аплачваць жыллё і камунальныя паслугі. Як вынік — не плаціць ніхто. А доўг і пеня працягваюць расці. Але падобна на тое, прыклад грамадзянкі С. некаторых усё ж верне да розуму.

Факт высялення паказалі па мясцовым тэлебачанні, аб ім паведамілі ў гарадскіх газетах. Гэта было 19 верасня.

— А 25 верасня нам паступіла 8 мільёнаў рублёў ад аднаго даўжніка, матэрыялы на якога рыхтаваліся ў суд. У гэты ж дзень ад жылца дома ЖЭСа №9 паступае на наш рахунак 16 мільёнаў рублёў, яшчэ ад аднаго — 4,5 мільёна. І колькі тут прайшло часу?! У людзей, які бацьчы, знаходзяцца і сродкі, і розум. Таму што многія адчулі: няньчыцца з імі, як раней, не будучы. У дзяржавы ёсць дзейсны рычагі ўздзеяння, — кажа Лізавета Антанюк.

Дарэчы, дакументы на высяленне рыхтуюцца яшчэ на двух кватэранаймальнікаў, у якіх кватэры знаходзяцца ва ўласнасці. Але калі чалавек не лічыць патрэбным плаціць за паслугі, форма ўласнасці — не перашкода. У такім выпадку гаспадару даецца год, каб ён сам прадаў жыллё і разлічыцца з даўгамі. Калі ён гэтага не зробіць, кватэра прадаецца з аўкцыёна, вырочаныя сродкі ідуць на пагашэнне даўгоў, астатнія грамадзянін можа патраціць на новае жыллё. Толькі што можна купіць, калі даўгі вымяраюцца дзясяткамі мільёнаў?

Як сведчыць статыстыка, у Брэсце паказчыкі па своечасовай аплаце камунальных паслуг адны з лепшых у краіне. Апошнім у спрыяла вялікая работа, якую праводзіла жыллёва-рамонтна-эксплуатацыйнае ўпраўленне апошнія гады. У свой час спісы неплацельшчыкаў друкавалі ў газетах, вывешвалі на стэндах і дошках аб'яў. Але заўсёды бываюць неплацельшчыкі з'явы, «наіскажы» на сумленне і грамадзянкі абавязак якіх — справа марная. Цяпер, калі меркаваць па апошніх фактах, і іх стана менш.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ВАУКАВЫСКІЯ-КІРУНКІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аляксандр Сягоднік прыйшоў на сустрэчу са старшакласнікамі разам з начальнікам аддзела адукацыі, спорту і турызму Ваўкавыскага раёна Мікалаем Яромлікам і намеснікам дырэктара Парка высокіх тэхналогій Аляксандрам Марцінкевічам. Першы адказаў на пытанні пра будучую ўступную кампанію, а другі прапанаваў Маладзевому парламенту распрацаваць і ўкараніць у сваёй працы сістэму электроннага ўрада. Дарэчы, наш карэспандэнт таксама прапанавала маладым парламентарыям ідэю — ажыццявіць інфармацыйнае асвятленне праблемы знакамітых мелавых кар'ераў пад Ваўкавыскам.

Пасля Цэнтра творчасці Аляксандр Сягоднік наведваў ваўкавыскую гімназію №2, якая прафілюецца на інфарматыцы і замежных мовах. Тут ёсць кабінеты, якім можа пазайздросціць любая сталічная школа. Летас Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы не без пасрэднага дэпутата падарыў гімназію мільёны камп'ютарны клас. Аляксандр Сягоднік наведваў урок гісторыі, на якім дзеці і настаўніка замест падручнікаў карысталіся ноўтбукамі. Не менш цікавым аказаўся і кабінет біялогіі з інтэрактыўнай дошкай і зімовым садам-музеем.

Заўважыў Аляксандр Іванавіч і ў пачатковы клас, каб спытаць дзяцей, што яны думаюць пра новы прадмет школьнага інтэр'еру — парту-канторку, прадлісаную санітарна-эпідэміялагічнай службай у мэтах прафілактыкі скалізеў і для камфорту гіперактыўных малых. Дзеці ў адзін голас заявілі дэпутату, што гэта... парты для тых, хто дрэнна сябе вядзе. Сумніўна, што пры такім разуменні прызначэння «канторкі» выдаткі бюд-

жэту на выкананне новага прадлісання санітарных службаў будуць апраданы. Магчыма, старпрацоўшчыкам варта было б паклапаціцца і пра псіхалагічнае ўспрыняццё новаўвядзення.

СМЕЛАСЦЬ

Было відавочна, што ў навучальных установах Аляксандр Сягоднік адчувае сябе ў сваёй стыхіі. Яго шануюць як былога свайго начальніка і дарадцу. Асабліва гэта было прыкметна ў дзіцячым доме, куды дэпутат завітаў з традыцыйнымі падарункамі — на гэты раз кнігамі. І педагогі, і дзеці сустраклі свайго апекуна са шчырымі ўсмешкамі і словамі падзякі.

Аднак ёсць у Ваўкавыску аб'ект, да якога парламентарый асабліва неаб'яковы. І гэта не школа, а Цэнтральная раённая бальніца. Пяць разоў мясцовыя ўлады прыступалі да будаўніцтва новага бальнічнага корпусу, у якім жыхары раёна маюць вострую патрэбу. Справа ў тым, што сёння раённая бальніца размешчана ў асобных невялікіх будынках, пераважна аднапавярховых, якія, магчыма, былі пабудаваны больш за 100 гадоў таму — у колішніх казармах, канюшнях і псарнях.

— Мала таго, што яны аджылі сваё... Але яшчэ і ўявіць сабе, наколькі складана чалавека пасля, скажам, аперацыі, якая праходзіла ў адным будынку, перавозіць праз вуліцу ў палату, якая знаходзіцца ў іншым, — расказаў дэпутат. — Таму яшчэ падчас перадыбарнай кампаніі я абмяркоўваў з губернатарам магчымае вылучэнне сродкаў на гэты праект. Каб прыступіць да яго, патрэбна была смеласць, бо праект каштуе каля 167 млрд рублёў. На гэ-

Аляксандр Сягоднік падчас наведвання ваўкавыскай гімназіі №2.

ты год было вылучана каля 30 млрд, і да канца года корпус на 260 ложкаў павінен быць пад дахам. Да канца 2014-га новую бальніцу плануецца ўвесці ў эксплуатацыю. Падрадчык — «Гроднапрамбуд» — будзе ў аперадэжэман графіка. Зараз вяду перамоў з міністэрствам аб вылучэнні сродкаў на абсталяванне.

Поспех работы дэпутата ў акрузе ў многім залежыць ад якасці дыялогу з мясцовай уладай, лічыць Аляксандр Сягоднік. Калі такі дыялог удаецца налагодзіць, то і складаныя пытанні вырашаюцца лягчэй. Важнае значэнне мае і пазіцыя дэпутата. Актыўны парламентарый карысны і для выбаршчыкаў, і для мясцовых кіраўнікоў, бо дзякуючы яму імя рэгі-

ёна часцей гучыць і ў высокіх кабінетах, і ў прэсе, і ў Авалянай зале парламента, куды прыходзяць для справядзачы і адказу на пытанні члены ўрада.

— Разуменню, што многія праблемы наскаком не вырашыць, — кажа прадстаўнік Ваўкавышчыны ў вышэйшым заканадаўчым органе краіны. — Для мяне важна прычынова дамоўнасці з уладай пра тое, у якім кірунку рухацца. У мяне і ў мясцовага начальства могуць быць розныя меркаванні, яны могуць быць розныя і срод саміх дэпутатаў, аднак важна прыходзіць да паразумення. Думаю, канфлікт тут прынясе менш карысці, чым жаданне разам знайсці выйсце».

г. Ваўкавыск.

ХОЧАЦЦА, АЛЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Бяры — не буду?

Цяпер на Гродзеншчыне дзейнічаюць восем цэнтраў і адзін інкубатар падтрымкі прадпрыемальніцтва. А неўзабаве, згодна з даручэннем кіраўніцтва аблвыканкама, такія структуры павіны быць створаны ў кожным раёне. Для аказання бясплатнай кансультацыйнай, юрыдычнай дапамогі малому бізнесу, садзейнічання ў атрыманні фінансавых і матэрыяльных рэсурсаў.

Тым, хто пачынае прадпрыемальніцкую дзейнасць, будзе карыснай, напрыклад, брашура «Як адкрыць уласную справу?», выдадзеная абласной установай фінансавай падтрымкі прадпрыемальніцтва. У ёй, так бы мовіць, ад «а» да «я» пазначаны ўсе працэдурныя, якія неабходна ведаць: юрыдычныя пытанні, падаткаабкладанне, фінансавая падтрымка...

Дарэчы, на падтрымку праектаў малага бізнесу сёлета прадугледжана 5 мільяярдаў рублёў з абласнога бюджэту. У раёнах пастаянна праводзяцца семінары з інфармаваннем аб доступе да фінансавых рэсурсаў, але чаргі па іх не назіраецца. Звароты ахвотных атрымаць ільготны крэдыт ёсць, аднак... Па-першае, яго цяжка забяспечыць неабходным для бюджэтнай пазыкі залогам: людзі апасаюцца закладваць кватэру, машыну. А па-другое, заўяўні не надта імкнуча да прэзынтацыі свайго бізнесу, што абавязкова пры атрыманні бюджэтных грошай.

Зрэшты, сродкамі з бюджэту фінансавая падтрымка прадпрыемальніцтва не абмяжоўваецца. Ёсць даволі эфектыўныя варыянты падтрымкі праектаў малага і

сярэдняга бізнесу Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця, рознымі фондамі. Як гэтым скарыстацца? «Вось тут мы і акажам кансультацыйную, юрыдычную, эканамічную дапамогу. Бясплатна. Было б толькі жаданне», — значае Аляксандр Панамароў.

Пакуль недастаткова выкарыстоўваецца і такая сур'ёзная мера падтрымкі як пакупка і перадача ў карыстанне аб'ектаў нерухомасці за адну базавую велічыню. «Магчыма, гэта і наша недародкова, будзем актыўна шукаць рэкламную работу», — кажа Аляксандр Панамароў.

Яе Вялікасць «Інструкцыя»

10 гадоў таму на Гродзеншчыне было каля 2 тысяч малых і сярэдніх прадпрыемстваў, а цяпер — больш за 7 тысяч. Пры гэтым даволі актыўна развіваецца сфера гандлю, паслуг, а вось дынаміка развіцця вытворчага бізнесу недастаткова і спыняе пачаць управленне прадпрыемальніцтва і плачывецкага рынку камітэта эканомікі Гродзенскага аблвыканкама Аляксандр КРАСЦІН:

— Трэба дбаць аб тым, каб аічыны суб'ект рынку мог працаваць у больш прымальных умовах, чым вытворца ў тым жа Кітаі. Там усё вельмі хутка робіцца: недзе ўбачылі, скапіравалі, выпусцілі і прадалі. Было б ідэальна стварыць у нас такія ўмовы, каб малыя прадпрыемствы вырасталі як грыбы. Зразумела, што многія з іх будуць закрывацца. Але ўсё гэта прыяздзе да зніжэння кошту паслуг і тавараў на рынку.

На думку Аляксандра КРАСЦІНА, вельмі грувасткім сёння з'яўляюцца, напрыклад, працэдурны адкрыцця гас-

цініц, устаноў грамадскага харчавання, якіх нам вельмі не хапае. У выніку ж, калі ў гэтых сферах няма канкурэнцыі, расцэнкі значна даражэйшыя, чым у Польшчы і Літве. Таму наша задача — зрабіць гэтыя працэдурныя максімальна спрыяльнымі для бізнесу, тым больш, што цяпер усё камп'ютарызуецца. Усе звароты, пераліска могуць і павінны ажыццяўляцца ў электронным выглядзе і аперацыйна разглядацца адпаведнымі службамі. Аднак пачаць гэта далёка не заўсёды атрымаецца. Ёсць «бар'еры» і ў сферах энергазабеспячэння прадпрыемстваў, падводкі п'юных камунікацый. Не тое што гэтыя элементы бюракратыі створаны наўмысна — проста яны гадамі існуюць у інструкцыях, якім павінен падпарадкоўвацца.

У прыватнасці, цяпер у Мінску разглядаюцца пытанні па праектнай дакументацыі: дзе і што трэба ўзгадніць? Верагодна, некаторыя ўзгадненні міністэрстваў і ведамстваў будуць наогул выключаны пры выкананні працэдур падрыхтоўкі праектаў. Работы тут яшчэ, як кажуць, не пачаты край, лічыць Аляксандр КРАСЦІН.

Пры гэтым, на яго думку, назіраецца пасіўнасць самога бізнесу. У шэрагу краін прадпрыемальнікі аб'ядноўваюцца ў асацыяцыі па профілі дзейнасці (напрыклад, мэльшчышчы), каб здымаць існуючы для бізнесу «бар'еры». У нас жа кожны нібы сам па сабе, хцягма многія глабальныя пытанні трэба лабіраваць і вырашаць калектывна. Як гэта атрымаецца, напрыклад, з прапановамі прадпрыемальніцтва па легалізацыі паслуг аўтасэрвісу ў гаражных кааператывах, якія нядаўна падтрыманы ўказам кіраўніка дзяржавы. Распачаць сваю справу на законных падставах будзе працэс, а адказнасць нелегалу ўзможніцца.

...ДЗІВОСНЫ ЧУДЗІН

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Вы б чулі, які ў нас царкоўны хор! — не тоіць захвалення Ніна Міхайлаўна. — Нядаўна на епархіяльным аглядзе другое месца заняў. І святар у нас — добрай душы чалавек. Аіцец Пётр заўсёды ўдзельнічае ў вырашэнні сельскіх праблем, нават калі яны не датычацца духоўнага жыцця.

СВАЯ ГІСТОРЫЯ

Не лішнім будзе нагадаць, што далёка не кожная вёска мае такую адметную гісторыю, як Чудзін. Нярэдка час быў бясплатны і да самога сясла, і да людзей, але палеская вёска хутка залечвала раны, і жыллі працягвалася — яркае, багатае на падзеі. У 1631 годзе ў лясным масіве, што побач з Чудзінам, ва ўрочышчы, больш вядомым як Казельск, з'явіўся мяантак Людзівікова. Там былі ўзведзены Белы палац. Нават па назначных рэштках будынка можна здагадацца, што гэта быў

Ніхто не памятае, з якой нагоды ў Чудзіне з'явіўся помнік Леніну.

грандыёзны і велічны будынак. Але яму быў наканаваны незаўздольны лёс: у 1921 годзе адбыўся падзел Беларусі на Заходнюю і Усходнюю. Сучасная Ганцаўшчына адышла да Польшчы. Новая дзяржаўная мяжа пралягла ярка з Чудзінам. У мянтку Людзівікова размясціўся польскі гарнізон, пачаў будавацца ваенны гарадок. Выраслі дамы, з'явіліся ваенна-спартыўны клуб, лясавіліня, вадакачка і, што самае важнае, — вузакалейка і тэлефонная лінія. Паколькі ў гарнізоне сабралася нямала непісьменных салдат, то польскія ваенныя ўлады вырашылі, што трэба ўсіх навучыць грамаце — адрылася бібліятэка. Людзівікова становіцца не толькі ваенным, але і асветніцкім цэнтрам, а паколькі там працуе нямала мясцовых, то і яны далучаюцца да культуры і адукацыі... Корпус памежнай аховы ў Людзівікова праіснаваў да 1939 года. Пасля ўз'яднання Беларусі польскі гарнізон вывелі, мясцовае насельніцтва перабралася ў Чудзін. Але мяантак не пуставаў, да 1941-га тут рыхтавалі чырвоныя камандзіраў. У час вайны Белы палац знаходзіўся ў руках партызанаў, а калі з'явілася пагроза, што ім авалодаюць немцы, яго проста ўзарвалі...

НА ЧЫМ СТАІМ?

У Чудзіне жыў 27 шматдзетных сем'яў. Гэта дзякуючы ў першую чаргу ім у школе вучацца 97 дзяцей, 20 ходзяць у дзіцячы сад. Вельмі паважаюць у вёсцы сям'ю Захарчэняў. Бацька сям'і Аляксандр Федаравіч — асоба неардынарная. Прадпрыемальнік, займаецца дрэвапрацоўкай, стварыў 15 рабочых месцаў,

вернік. Яны з жонкай гадуць 6 дзяцей і пры гэтым знаходзяць час і сродкі на дабрачыннасць. Старшыня Чудзінскага сельскага Савета Анатоль КІЦІК адзначае, што Аляксандр Федаравіч заўсёды адклікаецца на просьбы мясцовай улады. Скажам, стварылі ў Чудзіне сваю футбольную каманду, а за якія сродкі яе ўтрымліваць? Дзякуючы Захарчэню праблема вырашана. Цяпер ён увабасяляе ў жыллі вялікую справу — хоча адкрыць у вёсцы рэабілітацыйны цэнтр для залежных ад алкаголю і наркатыкаў.

А як не скажаць добрых слоў на адрас самой старасты, чалавека, безумоўна, аўтарытэтнага і паважанага? Той факт, што на сходы за яе прагаласавалі ўсе як адзін жыхары вёскі, ужо шмат пра што сведчыць. Дэверы ў хаце Ніны Міхайлаўны заўсёды адчынены для аднавяскоўцаў, і тэлефон яе маўчыць рэдка, таму што менавіта да старасты ідуць з усімі жыццёвымі праблемамі. Узісім нядаўна Чудзін, як і зрэшты, і ўсю краіну, трэсла з-за афрыканскай чумы свіней. «Міхайлаўна, што рабіць? Міхайлаўна, шукайце ветэрынараў, хай ратуюць! Міхайлаўна, тэлефануйце ў раён і патрабуіце тлумачэнняў!» Дзякуй Богу, гэтая буда Чудзін абышла бокам.

— У нас ягадны край, людзі на іх зборы немалыя грошы зарабляюць, — адзначае Ніна Сяргіёна, — але і тут трэба трымаць «руку на пульсе», ведаць, з якога часу дазволены збор бруслина, а з якога — журавін. Народ пра усё гэта ў мяне пытаецца. Я часам магу і незадаволенасць выказаць, маўляў, самі радыё слухайце, газеты

Вось такіх надпісоў можна сустрэць на доме ў палескай глыбінцы.

чытайце, а яны мне ў адказ: а ты ў нас навошта? Да таго, як пайшла на заслужаны адпачынак, Ніна Міхайлаўна працавала старшай медыцынскай сястрой, хадзіла па выліках, таму чудзінцаў ведае з усімі іх бялячымі і вартасцямі. Зрэшты, стараста запэўнівае, што недахопу ў чудзінцаў няма: працавітыя, прыстойныя, адказныя.

— Калі гэта і сапраўды так, то адкуль у вас грамата Міністэрства ўнутраных спраў? — цікавіцца ў суразмоўцы.

— Дык гэта за цеснае супрацоўніцтва, і не больш, — запэўнівае Ніна Міхайлаўна і падкрэслівае, што з мясцовым участковым Аляксандрам Зайцам у яе ўзаемадзеянне будзь здароў!

...Нядаўна яна ў лес па ягады пайшла на цэлы дзень, а дом замкнуць забылася. Вечарам вярнулася — усё ў парадку, нічога не крапуста. Хоць, упэўнена Ніна Міхайлаўна, за дзень парог яе дома не адзін чалавек пераступіў...

Фота аўтара. Аўтар выказае шчырую падзяку настаўніцы гісторыі Чудзінскай сярэдняй школы Галіне Мікалаеўне Мароз і яе вучням за дапамогу ў падрыхтоўцы матэрыялу.

НА СЕСІ ЯШЧЭ САКРАТ КАЗАЎ...

У Магілёўскай вобласці распрацоўваць рэгіянальную праграму «Маладз» да 2015 года ўключна. Такі вынік чарговай сесіі Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў.

Асноўным пытаннем на сесіі стала рэалізацыя дзяржаўнай моладзевай палітыкі ў рэгіёне. Уразліў удзельніц сесіі фільм тэлерэдакцыйнай кампаніі «Магілёў» пра цяперашнюю моладзь: пра тое, што ёю рухае, пра мэты, якія яна перад сабой ставіць, пра яе памкненні і жаданні і пра шляхі, якія выбіраюць у жыцці маладыя людзі.

Эпіграф фільма нібыта нагадаў прысутным, што такое быць маладым. «Цяперашняя моладзь прывыкла да раскошы. Яна адраўніваецца дурнымі манерамі, грэбуе аўтарытэты, не паважвае старэйшых. Дзеці спрачаюцца з дарослымі, прагна глытаюць ежу, даякаюць настаўнікаў», — гэта сказаў наш сучаснік, а... Сакрат у В стагоддзі да нашай эры.

Атрымалася, што дзве з паловай тысячы гадоў таму старэйшае пакаленне мела да паслядоўнікаў прыкладна такія ж прэтэнзіі, як і цяпер. Гэта прымушае задумацца: а ці такая яна дрэнная, гэтая моладзь? Узгадаць, якімі мы самі былі, і прыслушацца да моладзі, каб зразумець яе патрэбы, дапамагчы знайсці сваё месца ў жыцці.

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК нагадаў: «Ад таго, якую моладзь мы выхаваем, будзе залежыць будучае краіны, эфектыўнасць працы эканомікі і сацыяльнай сферы». Таму ў пытаннях

моладзевай палітыкі, лічыць губернатар, патрэбны сістэмны падыход, а не разавыя мерапрыемствы. «Нам неабходна распрацаваць абласную і раённую праграмы «Маладз» і забяспечыць эфектыўнасць іх рэалізацыі», — такая слушная прапанова старэйшых аблвыканкама. Праграма павінна распрацоўвацца з удзелам моладзі, каб улічыць усе праблемныя пытанні і вызначыць шляхі іх вырашэння.

Асобным раздзелам мяркуецца прадставіць моладзевую палітыку ў сельскай мясцовасці. Улада звяртае ўвагу на тое, што сёння ў вёсцы адбываецца імклівае мадэрнізацыя, у гаспадары прыходзяць сучасныя тэхналогіі, і маладыя кадры павінны імі авалодаваць, працаваць правільна і эфектыўна. Але і да моладзі неабходна ставіцца адпаведна.

«Трэба зрабіць усё для таго, каб такі малады спецыяліст замацаваўся, — маецца на ўвазе вырашэнне пытанняў з жыллем і адпаведным заробкам, іншая падтрымка», — нагадаў Пётр Руднік.

Улады таксама лічыць, што трэба ўзмацніць з 9-10 класаў профіцкае выхаванне і ўвогуле павысіць якасць навучальнага працэсу ў каледжах, ліцэях і іншых установах. З трыбуны сесіі таксама прагучалі прапановы стварыць у раёнах міжведамасныя саветы па справах дзіцяці і моладзі, а для лепшай каардынацыі спраў у моладзевай палітыцы замацаваць у выканаўчых камітэтах адказных асоб.

Між тым, у Магілёўскай вобласці ярка з'яўляюцца праблемы некалькі

значных моладзевых мерапрыемстваў. У Хоці

БЕЛАЗ У СЭРЦЫ НАЗАЎЖДЫ

Беларускі аўтамабільны завод адзначыў сваё 65-годдзе. Што казаць, дата сапраўды значная, увабрала ў сябе гісторыю прадпрыемства, якое ўжо даўно ведаюць далёка за межамі краін былога СССР. Аднак БелАЗ — гэта не толькі сонечныя самазвалы з бліскучых плакатаў, але і цэлы калейдаскоп лёсаў людзей, якія ўсё жыццё прысвяцілі заводу, гораду Жодзіна. Сярод іх і Міхаіл Пузанкевіч, звычайны падручны маляр, які стаў намеснікам генеральнага дырэктара БелАЗа і прадстаўляў інтарэсы завода на далёкай Кубе. У гэтыя святочныя дні карэспандэнт «Звязды» наведаў Аўтаград і пагутарыў з тым, хто на свае вочы бачыў нараджэнне, станаўленне і поспех буйнога прадпрыемства.

— Калі пагартаў мясцовы тэлефонны даведнік, заўважыў, што Пузанкевічаў у Жодзіне вельмі шмат. А вы адкуль паходзіце?

— Я таксама мясцовы, з вёскі Судабоўка. Калі вырашыў спецыялізавацца, дык даведаўся, што Арцём, наш заснавальнік, нарадзіўся на пачатку пазамінулага стагоддзя. Атрымліваецца, што Пузанкевічы жывуць тут ужо трэцяе стагоддзе.

У сваім дзяцінстве я марыў збіраць аўтамабілі. А таму зусім не дзіўна, што пасля 9 класа я пайшоў у вачэрнюю школу, уладкаваўся працаваць на аўтазавод…

— І сталі адным з тых першапраходцаў, хто паставіў на колы першы аўтамазвал.

БелАЗ-75710 — самы буйны самазвал у свеце. Яго грузпадарэмнасць — 450 тэм.

— Так, гэта адбылося ў 1961 годзе. Прадаў, трыма гадамі раней я таксама працаваў на нашым прадпрыемстве над МАЗам-525 — фарбаваў аўтамабіль. Гэта была не вельмі зручная машына. Таму пасля таго, як да нас з Мінска прыхаў працаваць галоўны конструктор Сіроткін, вырашылі збіраць свой аўтамазвал. 21 верасня 1961 года з канвеера пусцілі нашага першыцца БелАЗ-540. Шчыра кажучы, мы моцна тады не хваліліся. Затое ва ўсіх прысутнічала пачуццё адказнасці. Кожны з нас хацеў якасна выканаць сваю працу. На жаль, з тым, хто непасрэдна працаваў над першым самазвалам, у жывых засталася толькі 8 чалавек.

— Як і 50 гадоў таму, так і зараз, Жодзіна называюць «горадам маладых». Праўда, тыя, хто тады пачынаў працаваць на прадпрыемстве, ужо даўно на пенсіі.

— Я прыйшоў на завод у 17 гадоў, а цяпер мне ўжо 72! Час хутка ляціць. Мне вельмі падабалася працаваць на заводзе. Напэўна таму, што жылося нам дружна. Недалёка ад праходнай быў жаночы інтэрнат. У ім жылі самыя прыгожыя нявесты горада! Менавіта там два нашы генеральныя дырэктары — Павел Марыёў і Дзмітрый Сыракаваш — сустрэлі сваіх будучых жонак. Горад у той час рос на вачах. Людзі да нас прыязджалі з усёй краіны. Напрыклад, у 1958 годзе з Магілёва ў Жодзіна на працу накіравалі 75 чалавек. Каля праходнай быў клуб. Мы часта прыходзілі туды адпачыць, патанцаваць польку ці факторт. Зразумела, дзяленне на тутэйшыя, «магілёўскія» ці зарачан-

скіх таксама прысутнічала. У нас нават панажыўшына была. Хлопец у клубнай прыбыральні з лязом накінуўся на сакрата нашага камсамольскай арганізацыі, але не забіў: медыкі выратавалі жыццё чалавека.

— На БелАЗе традыцыйна працавала шмат мінчан. З МАЗа з рэзонасцю на Жодзіна не паглядалі?

— А навошта? Заробак у Мінску заўжды на 20% перавышаў жодзінскі. Акрамя таго, у людзей ніхто не пытаў, ці хоча ён працаваць на БелАЗе? Проста падпісвалі спецыяльныя цыркуляры, згодна з якім пэўная колькасць спецыялістаў павінна была ехаць у Жодзіна асвоіваць новую вытворчасць.

— У той час на Кубе добра ведалі, што такое БелАЗ?

— Я думаю, што Фідэль Кастра пазнаёміўся з нашым прадпрыемствам яшчэ ў 1960-х, калі на востраве працаваў МАЗ-525. Гэта былі работы пераважна ў кар’ерах і на цукровых плантацыях. У 1972 годзе мне, як кіраўніку прадстаўніцтва нашага завода, давялося дамовіцца аб пастаўцы 76 аўтамабіляў, якія працавалі на нікелевых камбінатах. Між іншым, Фідэль з павагай ставіўся не толькі да буйной савецкай тэхнікі. Напрыклад, па Гаване Кастра разам са сваімі ахоўнікамі ездзіў на ГАЗ-69 з адкрытым дахам, які лічыў найлепшым аўтатранспартам. «Жыгуль» на Кубе быў таксама аўтарытэтай машынай. У 1975 годзе Кубу наведаў Леанід Брэжнёў. Разам з іншымі

Міхаіл Пузанкевіч ганарыцца тым, што ўсё жыццё прысвяціў аўтамабільнаму заводу.

падарункамі на Кубу даслалі «Масквіч». І калі Рауль Кастра ўбачыў яе, спытаў: «Што за машына?» Падышоў крыху бліжэй, прыгледзеўся і сплюнуў: «Цьфу, дык гэта ж з Масковіі!». У адрозненне ад брата, яму былі не даспадобы савецкія аўтамабілі.

— Дарчы, а ці бачылі вы асабіста каманданта?

— Не, але часта сустракаўся з кубінскімі міністрамі і чыноўнікамі. Я неяк прысутнічаў на турніры па боксе, на якім таксама быў Фідэль Кастра. У кубінцы была пэўная завядзёнка: калі іх баксёр перамагаў, ён уздымаўся на трыбуну, дзе яго віншавалі, узнагароджвалі Кастра. Але ў той раз савецкі баксёр Ігар Высоцкі перамог алімпійскага чэмпіёна Тэафіла Стывенсана. Цікава, што перад боем я бачыў трэнера Высоцкага, і той казаў, што Ігар вельмі таленавіты спартсмен, а таму, калі яго на рынку пачне збіваць кубінец, ён проста выкіне белы рунчкі. У выніку наш Ігар стаў адзіным баксёрам, які двойчы перамог Стывенсана.

— Міхаіл Мікалаевіч, а дзе дыхалася вам больш волна: на востраве Свабоды ці ў Савецкім Саюзе?

— Я ў любым месцы адчуваў сябе волна. Мне ніхто не прыгнатаў.

— А як жа ваша інтэр’ю кубінскай газеце, пасля якога вас ледзь не дэпартавалі з краіны?

— Рэпарціёр мясцовай газеты «Сьера-Маэстра» пісаў артыкул пра савецкіх спецыялістаў, якія працавалі на Кубе. Адказваючы на пытанні, я зразумеў, што срод кубінцаў адчуваюць сябе як дома. Мая другая радзіма — гэта Куба. Я сказаў усё гэта сімвалічна, як камуніст-інтэрнацыяналіст. На наступны дзень мяне выклікалі ў консульства і сказалі, што, калі б не мая добрая праца, мяне б на працягу 24 гадзін выслалі ў Савецкі Саюз.

«ЧАМУ СПЫНІЛІСЯ? ПРАЦУЕМ!»

— Кажучы, што калі ў Жодзіна прыязджаў Аляксей Касыгін, старшыня Са-

Міхаіл Мікалаевіч прысвяціў заводу 45 гадоў свайго жыцця.

вета Міністраў СССР, нават у дзіцячых садках ладзілі свята.

— А яшчэ замежныя дэлегацыі любілі запрашаць у сем’і перадавікоў. Для гэтага ў кватэры спецыяльна прывозілі рэчы, мэбля, прадукты. Сярод нас нават хадзіў такі жарт. Рабочаму для гасцей павінны былі знайсці чорную ікру, але так і не выдаткавалі. Аднак на святочным стале ўсё роўна знайшліся бутэрброды з ікры. І калі дэлегацыя ўжо паехала, адказны за прыём не стрываў і спытаў у гаспадары наконт ікры. «Дзе ікру знайшоў? Кілаграм камсы набыў, дзетак на кухню адправіў і наказаў, каб вочкі выкалупвалі і на хлеб з масла намазалі. Вось і ўвесь сакрэт бутэрброда». У падобных гасцях я не прысутнічаў, але на завод прыязджала вельмі шмат замежных дэлегацый.

— Каго з кіраўнікоў завода вы ўзгадваеце з асаблівай цэльнасцю?

— Нам на ўсіх дырэктараў шанцавала. Напрыклад, пры Мікалае Дзеравянку ў Жодзіне пабудавалі Палац культуры. На першыя канцэрты нельга было знайсці свабоднага квітка. Людзі лезлі ў палац праз вокны ў прыбыральню! Як чалавек, Мікалай Іванавіч таксама быў ветлівы, пільна сачыў за працай. Жыў у катэджы насупраць праходнай. З яго кватэры добра было чуваць, як працуе адзін з нашых гучных пнеўмагайкавертаў. І вось аднойчы, седзячы дома, ён адчуў цішыню: прылада не працуе. Мікалай Іванавіч так і забег цэх у пантофлях са словамі: «Чаму спыніліся? Працуем!».

— Ці задаволены вы тым, што ўсё сваё жыццё прысвяцілі менавіта аўтамабільнаму заводу?

— Я ганаруся, што працаваў на БелАЗе! Прышоў на прадпрыемства звычайным маляром, а сышоў намеснікам генеральнага дырэктара. У 1995 годзе мне выпаў гонар атрымаць у Мексіцы «Брыльянтавую зорку якасці», якую ўручаў Мексіканскі нацыянальны інстытут маркетынгу. Так, сёння ў завода не ўсё проста. Шмат тэхнікі стаіць на тэрыторыі прадпрыемства. Але траба быць апытлістым. Пад канец года, маркую, усё нармалізуецца. На пачатку 1990-х мы ўжо вырашалі падобныя праблемы. У той час Павел Марыёў замацаваў за кожным кіраўніком асобны рэгіён і адправіў нас да маляўніца кабонт прадажу нашых самазвалаў. Мне прыйшлося ехаць на Кольскі паўвостраў. І за першы раз я па бартары прадаў 6120-тонных БелАЗаў, за якія атрымаў 900 тон нікелю. А пасля Запарыяна мяне чкалі іншыя гарады, іншыя прадпрыемствы. Вось такі чынам мы рэалізавалі ўсю тэхніку, якая знаходзілася на заводзе.

Тарас Шчыры. Фота аўтара і з уласнага архіва М. Пузанкевіча.

Міхаіл Мікалаевіч прысвяціў заводу 45 гадоў свайго жыцця.

Папаліся!

Пасля праверак кватэраздатчыкі даплацілі ў бюджэт больш за 673 лн рублёў падаткаў

Менавіта па выніках кантрольных мерапрыемстваў на працягу васьмі месяцаў года ў дачыненні да людзей, што здаюць памяшканні ў арэнду, выяўлены 1722 плацельшчыкі, якія парушалі падатковыя заканадаўства. Цяпер яны дадаткова заплацілі больш за паўмільярда рублёў, паведамлілі рэдакцыі ў прэс-службе Міністэрства па падатках і зборам.

Па стане на пачатак верасня сёлета на ўлік у падатковых органах краіны знаходзяцца каля 98,7 тысячы фізічных асоб (што не з’яўляюцца індывідуальнымі прадпрымальнікамі), якія здаюць у арэнду (наём) жылля і нежылля памяшканні і выплачваюць падатковыя падаткі з фіксаваных сум. Колькасць плацельшчыкаў, якія здаюць памяшканні ў арэнду (наём) у параўнанні з мінулагадовым перыядам павялічылася на 10 993 чалавек, або на 12,5%. Павелічэнне колькасці плацельшчыкаў адназначна ва ўсіх інспекцый МПЗ па абласцях і Мінску, за выключэннем інспекцыі па Віцебскай вобласці.

Найбольшая колькасць фізічных асоб, якія здаюць памяшканні ў арэнду, знаходзіцца на падатковым ўліку ў інспекцыях МПЗ Мінска — 43 249 чалавек (43,8% ад агульнай колькасці такіх плацельшчыкаў), Мінскай — 11 833 (11,9%) і Брэсцкай абласцей — 10 116 чалавек (10,3%). За восем месяцаў ад фізічных асоб, якія здаюць памяшканні ў арэнду, у бюджэт краіны паступіла 52,6 млрд рублёў, што ў супастаўных цэнах на 16,2 млрд рублёў больш у параўнанні з аналагічным перыядам летася.

У сярэднім па рэспубліцы ад адной фізічнай асобы, што здае памяшканне ў арэнду, паступіла 533,4 тысячы рублёў падаходнага падатку ў фіксаванай суме.

Сяргей КУРКАЧ.

Саюзная дзяржава

АГУЛЬНАЯ ЭКАНОМІКА

Чый усё ж такі горад Смаленск? Беларускі? Рускі? Мы будзем доўга і, думаю, беспаспяхова спрачацца, высвятляючы гэта. Дзякуючы Саюзнай дзяржаве і Адзінай эканамічнай прасторы краін Мытнага саюза лічыць Смаленск «сваім» могуць і адны, і другія. Тым больш, што ён знаходзіцца якраз пасярэдзіне паміж дзюма сталіцамі — Мінскам і Масквой. Таму адна з галоўных роляў у драматычнай творы пад назвай «эканамічная стасункі Беларусі і Расіі» для старажытнага горада была прадвызначана. І гістарычна, і тэарэтычна, і проста лагічна. Прыгранічнае супрацоўніцтва паміж Смаленскай вобласцю і Беларуссю бліскава выконвае зададзенае ролю. Але ёсць, як і ў любой працы, пэўныя хібы: бізнес незадаволены ўмовамі дзейнасці і ўказвае на некаторыя заканадаўчыя праблемы, беларускія будаўнікі працуюць толькі на ўмовах субпадраду і іншае. Усё гэта было агучана на пасяджэнні «круглага стала» па прыгранічным супрацоўніцтве, якое адбылося ў Смаленску.

ВЫСОКІ ТАВАРААБОТ

«Смаленская вобласць займае выключнае геаграфічнае становішча, — сцвярджае Ігар Скобелёў, намеснік губернатара Смаленскай вобласці. — Яна размешчана на перакржаванні асноўных транспартных шляхоў, якія ідуць з цэнтра Расіі ў Беларусь і краіны Балтыі, у краіны Усходняй і Цэнтральнай Еўропы, а таксама з паўночнага захаду на поўдзень Расіі. Мы мяжуем з Магілёўскай і Віцебскай абласцямі, якія адыгрываюць ключавую ролю ў развіцці знешнеэканамічнай дзейнасці нашай вобласці». Тым больш што смалян ўвогуле складала назваць іншаземцамі: там норма беларуска-руская сям’я. Сам намеснік губернатара, як высветлілася, карэнны беларус. Па яго словах, адміністрацыя Смаленскай вобласці актыўна падтрымлівае расійска-беларускую інтэграцыю: «На тэрыторыі нашай вобласці дзейнічаюць больш за 80 арганізацый з беларускім капіталам. Беларусь з’яўляецца найбуйнейшым гандлёвым партнёрам Смаленскай вобласці, уваходзіць у дзясятку краін — найбуйнейшых гандлёвых партнёраў і займае там першае месца. Знешнегандлёвы абарот у доларэх ШЭА склаў за 2012 год 1,637 млрд. Гэта больш за палову ўсяго тавараабароту вобласці. Пры чым гэта больш, чым у 2011-м, прыкладна на 20%. Агульны аб’ём тавараў, накіраваных у Беларусь у 2012 годзе, склаў 478,5 млн долараў. З Беларусі ў 2012 годзе да нас прыйшоў імпарту на суму 1,158 млрд долараў. Гэта амаль 63% усяго імпарту». Дарчы, эксперт у Беларусь складаецца з машын, абсталявання, транспартных сродкаў, чорных і каларовых металаў і хімічнай прадукцыі. Наш імпарта мае такую структуру: машыны, абсталяванне, харчовыя тавары, сельскагаспадарчая сыравіна і хімічная прадукцыя.

ПРЫЦЯГАЛЬНЫЯ ўМОВЫ

Чамусьці яны не на нашым баку. Гендзёў Якаўлеў, першы намеснік начальніка дэпартаменту Смаленскай вобласці па прамысловасці, транспарце і дарожнай гаспадарцы, адказваючы на пытанне «Звязды» аб тым, ці ствараюць смаленскія прадпрыемальнікі вытворчасці ў Беларусі, паведаміў: «На розных этапах нашага ўзаемадзеяння былі розныя ўмовы гаспадарання ў дзюмо краінах. І гэта паўплывала на колькасць сумесных прадпрыемстваў, якія з’яўляліся на пэўным этапе ў той ці іншай краіне. Сёння ў нас каля 80 сумесных прадпрыемстваў. А на тым баку (у Беларусі) — Аўт. Мы можам сказаць толькі аб 3—5 прадпрыемствах, бо ўмовы гаспадарання на расійскім баку больш прыцягальныя для вядзення бізнесу».

ЗДАРОВАЯ КАНКУРЭНЦЫЯ

Уладзімір Архіпенкаў, прэзідэнт Смаленскай гандлёва-прамысловай палаты, пацвярджае сур’ёзнасць стасункаў з нашай краінай тым, што «з усімі гандлёва-прамысловымі палатамі рэгіёнаў Беларусі заключаны пагадненні, якія насамарат напоўнены канкрэтнымі справамі». На думку кіраўніка палаты, тая колькасць прадпрыемстваў, якія створаны сумесна, — гэта вынік узаемавыгаднай дзейнасці Беларусі і Смаленскай вобласці. Асобна Уладзімір Архіпенкаў адзначыў, што «пяць гадоў таму мы стварылі ў Смаленску Асацыяцыю гандлёва-прамысловых палат Прыдняпроўя. Сёння яна аб’ядноўвае 18 рэгіёнаў Расіі, Беларусі і Украіны. Пакуль яна выконвае больш інфармацыйную функцыю, але мы імкнёмся рэалізоўваць пэўныя праекты». Віктар Кажэўнікаў, начальнік дэпартаменту эканамічнага развіцця Смаленскай вобласці, тлумачыць эфектыўнае супрацоўніцтва яшчэ і тым, што эканомікі Смаленскай вобласці і Беларусі, асабліва прыгранічных раёнаў, па структуры падобныя. «Гэта спрыяе як кааперацыі прадпрыемстваў, так і канкурэнцыі пэўных тавараўтворцаў. Але гэта здаровае канкурэнцыя. Заўсёды ўзнікае пытанне наконт канкурэнцыі паміж краінамі з розным коштам фактараў вытворчасці, а тут гэтага няма».

Да ведама

ТАРЫФЫ НА ПРЫГАРАД ПАВЯЛІЧВАЮЦА

31 кастрычніка тарыфы на прыграднае аўтамабільнае перавозкі пасажыраў у Мінску павялічыліся на 30 працэнтаў, паведамілі «Звяздзе» ў прэс-службе Мінгарвыканкома.

Яны былі зацверджаны рашэннем мэры № 2389 ад 25 верасня. У адпаведнасці з гэтым дакументам, з вышэйназванай даты тарыф за адзін кіламетр праезду ў аўтобусах агульнага тыпу на звычайных маршрутах склаўся 344 рублі, у аўтобусах з мяккімі адкіднымі сядзеньнямі — 356 рублёў. На хуткасных маршрутах у аўтобусах

еца, што каўбасу мы з’ядзім, а грошы ўвозяцца назад у Беларусь. І яшчэ: для мяне стала адкрыццём, што ў кожнай кампаніі-забудоўшчыку ў Мінску ёсць штатны супрацоўнік па продажы нерухомасці, які знаходзіцца ў Маскве ці Санкт-Пецярбургу. У мяне ў самага жонка беларуска. І мы назіраем пэўны вываз капіталу ў Беларусь».

УЗОР ДЛЯ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

Пэўную заіздрасць выклікаюць у смалян і нашы сельскагаспадарчыя поспехі. Таццяна Рыбчанка, начальнік дэпартаменту Смаленскай вобласці па сельскай гаспадарцы і харчаванні, заўважыла: «Мы абіраемся на тэхналагічны дасягненні і вопыт Беларусі ў вядзенні сельскай гаспадаркі. Мы разумеем, што рэспубліка вельмі далёка прасунулася ў гэтым пытанні. Для нас абмен гэтым вопытам вельмі важны. Мы штогод з’яўляемся ўдзельнікамі выстаў «Бел-

Беларускія прадукты даспадобы расіянам і смалянам у прыватнасці. У горадзе часта можна сустрэць такія крамкі.

ПРЫЦЯГАЛЬНЫЯ ўМОВЫ

агра». Нашы спецыялісты нават навуваюцца ў Беларусі ў межах павышэння кваліфікацыі. Таксама мы хочам заключыць канкрэтыя дагаворы. Напрыклад, нас цікавіць вырошчванне яравога і азімага рапусі. І мы хочам выкарыстаць беларускія тэхналогіі і назапашаны вопыт».

БЕЛАРУСЫ БУДУЮЦЬ РАСІЮ?

Уладзімір Архіпенкаў таксама паведаміў, што «вельмі шмат беларусаў працуе на будоўлях. І будуць якасна». Намеснік губернатара вобласці дапоўніў, што «да нас больш выгадна ехаць на заробкі». Такім чынам, каля 30% работ, якія вяліся падчас падрыхтоўкі Смаленска да святкавання 1150-годдзя былі выкананы беларускімі кампаніямі. Але ў асноўным гэта быў субпадрад. Афіцыйнымі падрачкамі былі расійскія кампаніі. На маю думку, гэта зразумела, бо расіянам трэба ж было таксама зарабіць. Беларускай кампаніі просіцца менш грошай за працу, а таму на розніцы паміж заказам для падрачка і субпадрачка можна добра зарабіць. Думаю, што беларускім будаўнікам было б больш выгадна выйграваць тэндэры самім. Тым больш, расійскія калегі кажучы, што гэта цалкам верагодна».

СТУДЭНТЫ ВЯРТАЮЦА НА РАДЗІМУ

Людміла Іванічэнка, начальнік дэпартаменту Смаленскай вобласці па адукацыі, навуцы і справах моладзі, агучыла цікавую лічбу: «40% студэнтаў, якія навуваюцца ў Смаленску, — беларусы (гэта каля 5—6 тысяч чалавек). 80—90% іх вяртаюцца ў Беларусь. Застаюцца тыя, хто амяніўся ці знайшоў выгаднае месца працы». Дарчы, многія навуваюцца па мэтавым накіраванні, таму расійскі бюджэт нічога не губляе — адукацыю аплачваюць прадпрыемствы. А вось у Беларусі навуваюцца не больш за 5% студэнтаў-смалян.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ, фота аўтара.

г. Смаленск

Фінансавы выдатнік

КАШТОЎНЫЯ ПАПЕРЫ: ДЗЕ КУПІЦЬ І ЯК ПРАДАЦЬ?

Мы вырашылі прадоўжыць тэму прапазданых каштоўных папераў. Нагодой для гэтага стала інфармацыя, размешчаная днём на сайце Міністэрства фінансаў. У прыватнасці, гаворка ідзе аб алгарытме дзейнасці, якія неабходна зрабіць фізічнай асобе, калі яна збіраецца купіць або прадаць акцыі адкрытага акцыянернага таварыства.

Прадаж акцый

Адчужэнне акцый іх уладальнікам (прадаўцом) ажыццяўляецца праз чатыры наступныя крокі. Па-першае, неабходна адкрыць у банку грашовы рахунак, на які паступляць грошы ад продажу акцый. Нумар гэтага рахунку адлюстраваны ў дагаворы камісіі з брокерам. Тут інструкцыя Мінфіна тлумачыць, што, згодна з заканадаўствам, грошы ад продажу акцый можна атрымаць гатуючы з касы брокера, па банкаўскім пераводзе наяўных грашовых сродкаў, або ў банку брокера, ці ў банку, абраным прадаўцом.

На другім этапе трэба заключыць дагавор камісіі з брокерам на продаж акцый. Потым здзяйснення заключаецца дагавора з дэпазітарыем (у выпадку, калі на імя ўладальніка акцый адкрыты назапашальны рахунак «дэпа», на якім улічваюцца акцыі прадаўца). Пры прадажы ўсіх каштоўных папер заключэнне дэпазітарнага дагавора не патрабуецца.

Пры заключэнні дагавора з дэпазітарыем прадавец падае пісьмовую заяву на адкрыццё рахунку «дэпа» на форме згодна з рэгламентам дэпазітарыеў: прадстаўляе пашпарт або іншы дакумент, які сведчыць фізічную асобу, картку з зоркам подпісу.

На чацвёртым этапе ўладальнік каштоўных папер дае дэпазітарыю друарчэнне «дэпа» на блакіраванне акцый для тэргоў на «Беларускай валютна-фондавай біржы», у якім паказваецца, што адчужэнне акцый будзе ажыццяўляцца канкрэтным брокерам-камісіянерам — удзельнікам біржавых тэргоў.

Звяртаем вашу ўвагу, што калі на продаж значаных акцый заключаны дагавор з брокерам і акцыі заблакіраваны для тэргоў на біржы, то не дапускаецца заключэнне дамовы на продаж гэтых жа акцый з іншым брокерам да разблакіроўкі акцый.

Пасля выканання гэтых працэдур брокер падае ў гандлёвую сістэму біржы заяўку на продаж акцый. У выніку здзяйснення здзелкі грошы ад продажу акцый паступляць на рахунак брокера. У адпаведнасці з умовамі па дагаворы камісіі, грошы ад продажу акцый пералічваюцца на банкаўскі рахунак прадаўца наступным чынам: або банкаўскім пераводам наяўнымі грашмыма ў банк без адкрыцця рахунку, або выплачваюцца з касы брокера.

Набыццё каштоўных папер

У гэтым выпадку пакупнік заключае дагавор з дэпазітарыем (калі адсутнічае рахунак «дэпа» ў дэпазітарыі). На раху-

нак «дэпа», адкрыты пакупніку ў дэпазітарыі, будуць залічаны набытыя акцыі. Заключэнне дагавора з дэпазітарыем ажыццяўляецца пасля падачы пісьмовай заявы на адкрыццё рахунку «дэпа», калі падаецца пашпарт або іншы дакумент, а таксама картка з зоркам подпісу. Другім крокам стане заключэнне дагавора камісіі з брокерам на куплю акцый. Потым неабходна адкрыць у банку грашовы рахунак, на які трэба ўнесці суму грашовых сродкаў, што накіроўваюцца на набыццё акцый.

На апошнім этапе ажыццяўляецца банкаўскі перавод названай сумы на рахунак брокера, з якім заключаны дагавор камісіі (кошт паказаны ў рэжывітах брокера ў дагаворы). Дазваляецца унясенне наяўных грашовых сродкаў наўпрост на рахунак брокера.

Пасля выканання гэтых працэдур

«Прамая лінія» ДАІ

Дзмітрый КАРЗЮК:

«У МІНСКУ — ПРАБЛЕМЫ З ПАРКОЎКАЙ. ДА ГЭТАГА ТРЭБА СТАВІЦЦА З РАЗУМЕННЕМ»

Калі мы пешаходы, нас раздражняюць вадзіцелі. Калі мы ва-дзіцелі, нас выводзяць з сябе пешаходы. І ўсе мы разам пры гэтым — жыхары вялікага горада. Нам хочацца жыць тут, але нешта ва ўсіх нас цяжкавата з цярглівацю ды лялянасцю. Калі да нас на ўпласным аўто прыязджае дачушка, тата, брат, і ім няма дзе прыпаркавацца, мы даволі спакойна ставімся да таго, з якой лёгкасцю яны паруюць правілы паркоўкі. Аднак калі гэтыя ж самыя правілы паруюць іншыя жыхары шматпавярховак, мы гатовыя «закідаць камянямі» і іх, і іх «металалом». Пры гэтым мы цудоўна ведаем, што адна з сур'ёзных праблем Мінска — няхвата месцаў для прыпынку і паркоўкі транспартных сродкаў. Але што нам то ведаанне? Мы хочам, каб кожную хвіліну некага каралі за гэтую праблему. І не толькі за гэтую. Галоўнае, каб некага каралі. Толькі не нас, калі і нам дзвяццацца запаркавацца «пад знакам», падвезці ўласнае дзіця як мага бліжэй да школы, памыць аўтамабіль пад вокнамі суседзяў, заехаць на тратуар, пракачыць пешаходнік, не прапускаючы пешаходаў... Сябе мы заўсёды апраўдаем.

А на пытанні мінчан падчас «прамой лініі», якая прайшла ў Дзяржаўтінспекцыі, адказаў начальнік упраўлення ДАІ гарадскога упраўлення ўнутраных спраў Мінгарвыканкама Дзмітрый КАРЗЮК.

— Суд Фрунзенскага раёна вынес прадлісанне аб затрыманні аўтамабіля і яго размяшчэнні на штрафной станцыі. Аднак ДАІ чамусьці гэтае прадлісанне не выконвае. Прычым чалавек двойчы затрымліваўся за парушэнне правілаў дарожнага руху. Чаму ДАІ ігнаруе рашэнне суда?

— Неабходна высветліць абставіны той сітуацыі, пра якую вы кажаце, аднак адрозна магу сказаць, што супрацоўнікі ДАІ заўсёды выконваюць рашэнні суда.

— Падкажыце, ці трэба пры аб'ёме рухавіка да 50 куб. см праходзіць тэхнічны агляд?

— Калі ваш аўтамабіль зарэгістраваны ва ўстаноўленым парадку ў ДАІ і мае рэгістрацыйны нумарны знак, то вы павінны праходзіць тэхнічны агляд. Гэта можна зрабіць на любой станцыі тэхнічнага агляду.

— На прыпынку ля станцыі метро «Каменная Горка» звычайна вяртаюцца шэрагі аўтамабіляў. Грамадскі транспарт часам не можа пад'ехаць. Ці можна там навесці парадок? Можна, варты паставіць адпаведныя знакі? І яшчэ. Пешаходная вуліца Кунцаўшчына проста застаўлена асабістым аўтамабілямі. Гэта ж парушэнне правілаў паркоўкі?

— Знакі ля метро «Каменная Горка» аб забароне стаянкі ставіліся. Тым не менш праблема там сапраўды існуе. Мы паспрабуем, па магчымасці, прасачыць і гэтую сітуацыю, і сітуацыю з паркоўкай на вуліцы Кунцаўшчына.

— На Вакзальнай, 22 немагчыма запаркавацца — там шмат машын, і аўтамабілі «Белшосты» вымушаны зрываць графікі... Калі ўзнікае сітуацыя зрыву графіка, можна звязвацца з супрацоўнікамі ДАІ, і мы дапаможам вам працаваць. Наогул пытанне ставілася аб закрыцці праезду на пляцоўку ў бок вуліцы Вакзальнай — каб прапусьціць толькі грамадскі транспарт праз шлагбаум. Пытанне накуль распрацоўваецца, таму дакладны тэрмін устаноўкі шлагбаума назваць пакуль не магу.

— А нельга там наогул паставіць пастагова?

— У Мінску працягласяце да-рожную-транспартную здарэнняў і траўмаў значна знізіліся. У аўтамабільным руху на мінскай кальцавой аўтадарозе ўстаноўлена 7 камер у якіх найбольш небяспечныя ў сэнсе магчымасці аўтаздарэнняў месцах. Месцы размяшчэння камер не трымаюцца ў скарце. Яны ўказаны на сайце www.daimnks.by. На участках, дзе ўстаноўліваюцца камеры, заўсёды ёсць знакі-папярэджанні, і кожны ўдзельнік руху сам прымае рашэнне, з якой хуткасцю яму рухацца пасля такога знаку».

— Для прыцягнення да адказнасці грамадзян іншых краін, якія паруюць правілы дарожнага руху на нашых дарогах, у бліжэйшы час плануецца адкрыць спецыяльныя пункты. Цэнтры фіксацыі прапарушэнняў дадуць нам інфармацыю аб тым, калі і які аўтамабіль парушыў правілы, пасля чаго будзе складзены адміністрацыйны пратакол з адпаведнымі наступствамі.

— Сёння мы тэсціруем на праспектах горада В прыбораў відэафіксацыі розных вытворцаў. Прыборы даюць добрае разлішэнне. Для нас цяпер важна адсачыць, як яны будуць працаваць у складаных асене-зімовых час. Надалей, хутчэй за ўсё, па горадзе будуць усталявацца пераоўныя прыборы. Гэта больш сур'ёзна ўплывае на дарожную абстаноўку».

— Сталічная Дзяржаўтінспекцыя выступае за абавязковы пераход на змяненне шыны, выкарыстанне дзіцячых сядзенняў, увардженне больш жорсткага пакарэння вадзіцеляў за парушэнне правілаў прыпынку-стаянкі і парушэнне ПДР у частцы найбольш небяспечных. Сёння асноўныя праблемы ў сталіцы — ігнараванне пропуску пешаходаў і перавышэнне ўстаноўленай хуткасці».

— Супрацоўнікі ДАІ, замацаваныя за школамі, адназначна выконваюць там сваю работу. Па меры магчымасці кантралююць бяспечны пераход дзяцей праз дарогу. Фактычна ўсе школы сталі закрытымі для праезду аўтамабіляў. Праезд дзяцей паўсюды толькі з дазволу кіраўнікоў вучэбных устаноў. З'явіліся месцы бяспечнага праходу дзяцей у школы. Спрабем настроіць вацкую, каб тыя больш адказна ставіліся да магчымасці адвесці да школы адрозна групу дзяцей. Распрацоўваем новую арганізацыю дарожнага руху ля адной са школ Цэнтральнага раёна — каб усе бакі былі ў бяспецы і ніхто нікому не перашкаджаў».

Хто кантралюе сітуацыю са знакамі? Хто будзе адказваць, калі тут што-небудзь здарыцца?

— Супрацоўнікі ДАІ пад'едуць на месца, пра якое вы кажаце, і калі знак устаноўлены з парушэннем нормаў, то вінаватая асоба будзе прыцягнута да адказнасці, а знак паставяць згодна з нормаў.

— Завулак Алтайскі, 33. Гэта прыватны сектар. Ля майго дома вось ужо некалькі месяцаў паркуюцца велікагрузная машына 3413 АК-7. Я прасіла кіроўцу не паркавацца пад маймі домам, аднак у адказ пачула толькі хамства.

— Паспрабуем разабрацца з вашай сітуацыяй.

— У раёне вуліцы Уручскай знаходзяцца склады. Вуліца тут вельмі вузкая. Устаноўлены знакі, якія забараняюць паркоўку па абодвух баках. Аднак аўто паркуюцца і перакрываюць рух. Як зрабіць, каб ДАІ прапанавала паркоўку пад знакам?

— Мне здаецца, тут трэба разумець, што ў Мінску наогул існуе вялікая праблема з паркоўкавымі месцамі. Тым не менш мы паназіраем за абстаноўкай на гэтай вуліцы.

— Скажыце, чаму нельга не-які ініцыяваць адмену завадской таніроўкі шкла ў аўтамабілях?

— Гэта пытанне дзейнага заканадаўства. Я не магу яго выносіць на абмеркаванне, я павінен толькі кантраляваць яго выкананне. Мой асабісты погляд на гэта пытанне, дарчы, цалкам супадае з прапанаваным у законе.

— А чаму блізкае святло ўключаецца толькі падчас пэўных акцый, а не пастаянна?

— Гэтую прапанову можна абмеркаваць.

— На Рафіева, 78 рэгулярна пад самым домам і паркуюцца, і мяюцца аўтамабілі. На якой адлегласці ад жыллага дома павінны паркавацца аўто?

— На адлегласці ад 5 да 8 метраў. Пры парушэннях можаце звачыцца па нумары дзяржаўнай службы 222 17 17. Можна набраць і нумар 102.

— Паркуюцца ў нас і на школьным стадыёне, на зялёнай зоне. Але ў мяне такое ўражанне, нібыта супрацоўнікі ДАІ бяжыць нават заняцца такімі сітуацыямі...

— Па вялікім рахунку, я тут магу сказаць адно. Мы жывём у вялікім горадзе. У гэтым горадзе шмат аўтамабілістаў. Аўтамабілі рухаліся і будуць рухацца. Не скарот, што ёсць у сталіцы і праблема з паркоўкай аўтамабіляў, тут патрэбна пэўнае ўзаемаразуменне. Да таго ж немагчыма штодня кантраляваць кожны аўтамабіль у сталіцы. Хаця б таму, што кожны мае адбываецца да 150 дарожна-транспартных здарэнняў, і служба ДАІ абавязана займацца і гэтым. Тым не менш, у гэтым выпадку паспрабуем разабрацца, чаму школьная тэрыторыя не агароджана, хто там паркуюцца... Павінен быць некалькіх спецыялістаў, якіх можна было б адназначна прызначыць за адміністрацыйнай адказнасці за падобныя парушэнні. На жаль, пакуль гарадская ўлада не пачула дастатковае колькасць месцаў для паркоўкі, мы будзем на-зіраць такую карціну. Гэта вялікая праблема, і гэта трэба разумець.

— Пад маймі вокнамі — на Змітрака Бядулі, 3 — на дарозе нанесены шумавыя палосы... Шум ад гэтых вынісеныя. Чаму ніхто не думае пра жыхароў нашага дома? Як прымаюцца падобныя рашэнні? Проста зробім гэтыя палосы, і ўсё?

— Шумавыя палосы робяцца не проста так, а каб прыцягнуць увагу кіроўцаў да месцаў пешаходнага пераходу, каб захаваць жыццё людзей.

— Не думаю, што гэтыя палосы цяпер прыцягваюць увагу... Гэта, можа, толькі на пачатку было, а цяпер усе з лёгкасцю пракасоваюць. А па-другое, мы, жыхары дома, — не людзі?

— Гэта практыка спрыяе бяспечнаму дарожнаму руху. А ўсё, што спрыяе гэтым, мае права на існаванне. Што да вашай сітуацыі, то трэба яе вывучыць, што мы і зробім у бліжэйшы час.

Святлана БАРЫСЕНКА

«ІДУ ПРАЗ ЗАЛЫ, ЯК СКРОЗЬ ГАДЫ...»

70 гадоў таму быў заснаваны Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

«Іду праз залы, як скрозь гады...» — так некалі выказаў свае пачуцці пры наведанні Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны народны паэт Беларусі Пятрусь Броўка. Лепш, бадай, і не скажаш. Залы гэтага музея, яго ўнікальныя экспанаты, многія з якіх былі сабраны па «гарачых» сваяцх падзей, беражліва захоўваюць памяць аб адным з самых трагічных і гераічных перыядах нацыянальнай гісторыі, амаль рэальна пераносяць нас у далёкія грозныя гады.

Неверагодна, але факт: збор і вывучэнне матэрыялаў пра Вялікую Айчынную вайну пачаліся ў Савецкім Саюзе ўжо ў першыя яе месяцы. У снежні 1941 года, калі вораг стаў каля сценаў Масквы, была заснавана Камісія па гісторыі Вялікай Айчыннай вайны пры Презідыі Акадэміі навук СССР, а ў хуткім часе з'явіліся аналагічныя камісіі пры ЦК кампартыі саюзных рэспублік, іншых грамадскіх і ваенных структурах.

2 чэрвеня 1942 года расшэне аб стварэнні рэспубліканскай Камісіі па зборы дакументаў і матэрыялаў Айчыннай вайны прыняў ЦК КП(б)Б, які працаваў у эвакуацыі ў Маскве. Галоўнай задачай былі вызначаны «збор і падрыхтоўка да друку дакументаў і матэрыялаў аб удзеле БССР у Вялікай Айчыннай вайне супраць германскага фашызму». Старшынёй Камісіі з'яўляўся сакратар ЦК КП(б)Б па прапагандзе Цімафей Гарбуноў, адказным сакратаром — Васіль Стальноў (сапраўднае прозвішча Парфіяновіч), да вайны — супрацоўнік шэрагу беларускіх газет, у тым ліку «Звязды». Да працы прыцягнулі многіх эвакуіраваных у савецкі тыл беларускіх гісторыкаў, літаратараў, журналістаў, педагогаў, мастакоў.

Супрацоўнікі камісіі накіраваліся ў камандзіроўкі на фронт, на эвакуіраваныя ў савецкі тыл беларускія падпрыемствы, дзе пачалі збор матэрыялаў аб баявых і працоўных подзвігах землякоў. Выключна магчыма для ўсталявання непасрэднай сувязі з акупаванай тэрыторыяй Беларусі з'явілася на завяршальным этапе Маскоўскай бітвы, калі 2 лютага 1942 года пасяховыя наступальныя дзеянні часцей Чыронай Арміі і партызан Віцебшчыны прывялі да ўтварэння ў лініі фронту разрыву шырынёй 40 кіламетраў паміж гарадамі Веліж Смаленскай вобласці і Усвяты Калінінскай (цяпер Пскоўскай) вобласці, у стык з мяжой Віцебшчыны. Гэты раён, які ўвайшоў у гісторыю вайны пад назвай «Суражскія (або Віцебскія) вароты», утрымліваўся савецкімі войскамі і віцебскімі партызанамі да 28 верасня 1942 года.

Ён стаў такой жа «Дарогай жыцця» для акупаванай Беларусі, як Ладажскае возера для блакіраванага Ленінграда. Камандаванне 4-й ударнай арміі і Паўночна-Заходняя аперацыйная група ЦК КП(б)Б, якая базавалася ў раёне «варот», забяспечылі, акрамя іншага, магчымае перапраўу ў тыл ворага супрацоўнікаў Камісіі, партыйных і камсамольскіх работнікаў, арганізатараў партызанскага руху, якія мелі спецыяльныя заданні па зборы неабходных матэрыялаў.

Вінікі напружанай працы Камісіі ўпершыню ў цэласным варыянце знайшлі адлюстраванне ў 313 экспанатах выставы «Беларусь жыве, Беларусь змагаецца», якая адкрылася на пачатку лістапада 1942 года ў Маскве, на Краснай плошчы, у памяшканні Дзяржаўнага гістарычнага музея.

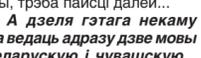
Нельга не адзначыць, што гэтая падзея адбылася ў найцяжэйшы час кровапралітных баў па Сталінградзе, дзе ў чарговы раз вырашаўся лёс краіны, таму экспазіцыя мела не толькі пазнавальнае, але і вялізнае прапагандыскае значэнне.

З пачаткам вызвалення Беларусі ў верасні 1943 года супрацоўнікі Камісіі выехалі ў камандзіроўкі ў вызваленыя раёны.

Мерыдыяны дружбы

...УСЯ Ў РАНАХ СКРАЗНЫХ БЕЛАРУСЬ

Атнер Хузангай — відомая асоба ў культуры, літаратуры Чувашы. Сын класіка нацыянальнай літаратуры паэта Педэра Хузанга. Кандыдат філалагічных навук. Задачы аддзела мовазнаўства ў Чувашскім інстытуце гуманітарных навук. Пра ролю нацыянальнай літаратуры ў сучаснай прасторы, беларуска-чувашскія літаратурныя стасункі і дзве гаворкі ў размове з чувашскім сабрам Беларусі.

— Ці можна сцвярджаць, што паміж беларускай і чувашскай літаратурамі ў ранейшыя гады існавалі трывалыя сувязі?

— Беларуская-чувашскія літаратурныя стасункі маюць сваю гісторыю, хоць яна і не дужа багатая. Ужо ў 30-ыя гады XX стагоддзя з'явіліся ў нашым друку пераклады з Якуба Коласа і Янкі Купалы. Пэўны стымул да нараджэння інтарэсу да беларускай літаратуры ўзнік, калі ў Вялікую Айчынную класік беларускага прыгожага пісьменства Янка Купала некаторы час жыў у Чабаксары. Пазт сабраваў з народнымі пісьменнікамі Чувашы Мікалаем Шэлебі і Самёнам Эльгерам. Таварыскі, асабістыя адносіны якарз і спрыялі пашырэнню перакладчыцкай работы.

Дружба Купалы, Шэлебі і Эльгера знайшла адлюстраванне ў вершы Ст. Шаўлы «Тры волаты», в. ўспамінах Эльгера, вершы П. Хузанга і творах іншых чувашскіх пісьменнікаў.

Незаўважанай у Чувашы не засталася і наступная правая літаратурнага паэбрыцтва. У 1936 годзе наша рэспубліка шырока святкавала 55-годдзе Мікалая Шалебі. Урачыстасці налілі ўсеазаоны, нават міжнародны характар. Шэлебі атрымаў і віншаванні з Беларусі — ад Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Якуб Колас, Янка Купала — з беларускіх аўтараў, каго найбольш перакладалі на чувашскую мову. І перакладчыкі сапраўды выдатныя чувашскія паэты — Н. Шапунсі, А. Арцём'еў, П. Хузангай, Н. Сандраў, Г. Яфімаў, Ст. Шаўлы і інш. Узровень гэтых перакладаў дастаткова высокі. І

вставала/ І сэрце сжигала/ Вся в ранах сквозных летарыя...

— Ведаю, што гэтыя радкі належыць Педэру Хузангаю... — І напісаны яны ў 1943 годзе...

Як мне здаецца, у многім падобныя ў абодвух нашых народаў і культурна-моўныя сітуацыі. Тут мы маем шмат кропак судадарвання. У свой час, здаецца, у 1988 годзе, пра трывожны стан нацыянальнай мовы ў Беларусі гаварыў Васіль Быкаў. Гэтае яго выступленне і цяпер перачытава па кнізе «Весты», выдадзенай маскоўскай «Кніжнай палатой» ў 1989 годзе. Пра будучыню чувашскай мовы, паступовую стра-ту ёй вітальнасці з болей пісалі і чувашскія літаратары. Дарчы, і сёння чувашская мова знаходзіцца не ў аптымальнай сітуацыі. Яе сацыяльнае функцыі звужаюцца, хара яна ўзаконена як другая дзяржаўная мова. Паргоза знікнення вісіць як дамоклаў меч.

Тады ж, напрыканцы 1980-х, у самы пік перабуровы нашы маладыя вельмі зацікавіліся маніфэстам і акцыямі вашых «Тутэйшых». Яны былі блізка нашым пасіяна-рнам сваім пафасам, шчырасцю, сучучнам духу таго часу («Мы хотим перемены...» — Віктар Цой).

Сёння я не магу асабіла выдлучыць чувашскіх літаратараў, якія спецыяльна, мэтааакіравана праулялі ці прауляюць ці-кавацца да беларускага слова. Апошнія па часе пераклады — з Алеся Разанава, Якуба Коласа, Янкі Купалы — належыць пазту Геннадэю Юмарту. Размова пра публікацыі 1989, 1996 гадоў.

— У 1988 годзе ў Мінску «Мастацка літаратура» выдала анталогію чувашскай паэзіі — «Песні волжскага краю», укладзеную Юрасём Свіркэм...

— А ў 1985 годзе мы выдалі ў Чабаксары вялікі том — 480 старонак! — з твораў беларускіх аўтараў пад назвай «Радзіма мая з жураўлінным клічам» («Тарнасе серым-шывам»). Беларуска адказ Юрася Свіркэ — «Песні волжскага краю» — стаў для Чувашы выдатным падарунком. Кнігу ў нас заўважылі, яна займала шырокі розгалас. Лічу, што патрэбна працяг такой працы.

— Што вы ведаеце пра сённяшнюю беларускую літаратуру? Як вы лічыце, ці ёсць перспектывы развіцця чувашска-беларускіх літаратурных стасункаў?

— Не вельмі многа і ведаю... Прычыны ў тым, што мы страцілі нейкія вялікі (трэба разумець: усесазаоны) кантэкст у рамках адной краіны. Ды і што казаць, рэальнасцю з'яўляецца зараз і адсутнасць агульнарасійскага кантэксту.

Супрастаяць гэтым можна, на мой погляд, толькі адным шляхам. Патрэбны асабісты кантакты. Праз дыялог асоб, узаемныя пераклады, прыватную дружбу («дружба народаў» — гэта ўсё ж нейкая абстракцыя) і будзе ўлад-коўцацца мост ад душы да душы. Можна нават паралель правесці. Вось украінска-чувашскія літаратурныя сувязі з 50-х гадоў мінулага стагоддзя добра разві-валіся менавіта ў разрэзе асабістага знаёмства, узаемнага творчага кантактавання. Напрыклад, Паўло Тычына, Максім Рьльскі — Педэр Хузангай, паэзіі і сёння: Станіслаў Рап'як, Браніслаў Сцепанюк — Юры Семэндэр, Валеры Тургай і інш.

Надзеі на перспектывы развіцця, вядома, застаюцца, але ж...

— А можа быць, уся гэтая руцінная праца па прадстаўленні нацыянальных літаратур — атавізм, спадчына тэндэнцыі «дружба народаў — дружба літаратараў... І па вялікім рахунку, вярна, каб толькі свой народ ведаў нацыянальную літаратуру?»

— За апошнія 15-20 гадоў мы замкнуліся ў сваіх нацыянальных кватэрах, сталі наноў асазоўваць сваю гісторыю, карані і радаслоўную. Пэўна, такое адзіноцтва было і неабходна. Для выпраўлення новых арыенціраў у той духоўнай (ці, наадварот, бездухоўнай?) прасторы, у якой мы аказаліся. Але гэты перыяд адгароджвання ад Свету павінен прайсці. І мы яшчэ адчужаем сваё братэрства: беларуская воку можа здацца небескарысным чувашскі прыдмюр, які і чувашскі зрок можа афарбаваць і беларускімі сіяп-льмі, някідкімі краскамі.

Гутарыў Хведар ЛАЗОУСКІ.

Хакей

«Купіце квіточак...»

Днямі пачаўся продаж квіточкаў на чэмпіянат свету па хакеі 2014 года, які пройдзе ў Мінску. Спачатку можна будзе набыць аб'ектныя на ўсе матчы сетветнага першынства, заплаанаваныя на аб'ектах арэнах — «Мінск-Арэна» і «Чыжоўка-Арэна». Любы бальшшчык у любой кропцы свету можа купіць сертыфікаты на аб'ектныя ва ўсіх розных пунктах продажу афіцыйнага білетнага апэратара — «TicketPro», а таксама на сайце арганізацыі і праз дылерскія сеткі.

Кошт на аб'ектныя, якія ўключаюць наведванне ўсіх матчаў на адной з пляцовак, залежыць ад месца ў сектары. Падобны пакет квіткаў на «Мінск-Арэну» можна набыць па цене ад 3 млн 740 тыс. да 24 млн 480 тыс. рублёў. Мінімальны кошт аб'ектныя на матчы «Чыжоўка-Арэна» — 1 млн 800 тыс. рублёў, максімальны — 12 млн 900 тыс.

Для бальшшчыкаў беларускі хакейнай зборнай прадураджаны пакет квіткаў «Усе матчы каманды Беларусі Плюс», які дае магчымасць наведваць усе гульні нашай дружны на групавым этапе. Акрамя гэтага, уладальнік адпаведнага аб'ектныя атрымае магчымасць наведваць чэзвычайна, паўнаціл, матч за трыце месца і фінал... незалежна ад пападання на гэтыя стадыі беларускай каманды.

Праз два тыдні стартуе другі этап распушчэння квіткаў. У продажы з'явіцца аб'ектныя на ўсе матчы групавога раўндна на кожнай з пляцовак, а таксама на фінальную стадыю, матчы якой прадураджаны на «Мінск-Арэне». Тады ж паначнеца продаж аб'ектныя на ўсе матчы беларускай зборнай на папярэднім этапе. Цэнавы дзяляноч — ад 595 тыс. да 3 млн 815 тыс. рублёў.

У канцы месяца паначнеца рэалізацыя квіткаў на гульні з уадама асобных нацыянальных зборных. Апошнімі паступяць у продаж квітки на асобныя матчы, у тым ліку на чэзвычайныя, паўфіналы і фінал.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

УГОДЗІ КЛІЧУЦЬ НА ПАЛЯВАННЕ

З пачатку месяца ў краіне распачаўся сезон палявання на лася, высакароднага і пямістага аленя, дзіка, ёўрапейскіх казулю і лань (жывёл любоба полу і ўзросту). Доўжыцца ён будзе па 30 снежня.

— Згодна з правіламі вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, дазваляюцца здабыча трафеяў зброеным спосабам, у тым ліку з паляўнічымі сабакамі, загонам, з засады, з падыходу. Загонам і сабакамі дазваляецца паляваць у светлы час сутак, з засады і з падыходу — цягам сутак, — распавядае «Звяздзе» старшы дэжурнаў інспектар Мініскай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Вадзім Варабей. — Дазволена выкарыстоўвацца: на лася, аленя, лань, дарослага дзіка старэй за два гады — наразную паляўнічую зброю з дульнай энергіяй кулі звыш з 3000 жоўляў і гладкаствольную паляўнічую зброю з выкарыстаннем толькі кулявых патронаў; на казулю і маладняк дзіка да двух гадоў — наразную зброю з дульнай энергіяй кулі звыш 1 500 жоўляў і гладкаствольную паляўнічую зброю з выкарыстаннем кулявых патронаў з карчэцку дыяметрам 6,5 мм і больш. Пароды паляўнічых сабак — па расліннай карыстальніка паляўнічых угоддзяў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ООО «ТМ» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже многофункционального изолированного помещения № 1, об. пл. 929,7 кв.м., инвентарный номер 601/D-5638, расположенного по адресу: Минская обл., Логойский р-н, г. Логойск, ул. Минская, д. 2, ж. пом. 1.

Начальная цена – 557 820 долларов США.

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265048; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, в белорусских рублях по курсу Нацбанка РБ на дату платежа.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 04.11.2013 в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 01.11.2013 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71.

Утерьянные страховые полисы СООО «Белкоострах» по добровольному страхованию от несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БМ №№ 0493020, 0535193, 0523524—0523525, 0536293, 0624491, 0282323—0282324, по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии ВР №№ 0638471—0638472 считать недействительными.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ООО «Тирик» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже здания административно-бытового корпуса, об. пл. 3526,3 кв.м., инвентарный номер 601/С-17522, расположенного по адресу: Минская обл., Логойский р-н, г. Логойск, ул. Минская, д. 2.

Начальная цена – 1 763 150 долларов США.

Площадь земельного участка – 0,2961 га (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования; ограничения: 0,0540 га – охранный зона канализации, 0,1300 га – охранный зона водопровода).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265048; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, в белорусских рублях по курсу Нацбанка РБ на дату платежа.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 04.11.2013 в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 01.11.2013 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению Воложского райпо (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом объектов недвижимого имущества в составе: здание склада «Модуль», инвентарный номер 632/С-18823, об. пл. 878,5 кв.м.; склад-навес, инвентарный номер 632/С-25651, об. пл. 800,4 кв.м.; склад-магазин, инвентарный номер 632/С-25649, об. пл. 184,2 кв.м.; здание весовой, инвентарный номер 632/С-25650, об. пл. 30,6 кв.м.

Начальная цена с НДС – 867 031 560 бел. руб.

Для обслуживания продаваемого недвижимого имущества, сформировано четыре земельных участка, об. пл. 0,1177 кв. м.; 0,1823 кв. м.; 0,0538 кв. м.; 0,0185 кв. м., предоставленные продавцу на праве постоянного пользования.

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265048; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 05.11.2013 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703, пом. 5. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 04.11.2013 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

14 ноября 2013 года проводит 22-ый открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Table with 5 columns: Номер лота, Наименование техники, Местонахождение объекта, Начальная цена продажи (бел. руб.), Сумма задатка (бел. руб.).

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 14 ноября 2013 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 11 ноября 2013 года.

Общество с ограниченной ответственностью «Электровыпрямитель» (УНП 190370032) ОБЪЯВЛЯЕТ О НАЧАЛЕ ПРОЦЕССА РЕОРГАНИЗАЦИИ в форме преобразования в Частное торговое унитарное предприятие «Электровыпрямитель» с последующим присоединением к Частному торговому унитарному предприятию «Электронджам» (691343831).

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Солигорского городского унитарного производственного предприятия «ЖХ «Комплекс» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже помещения № 1 коммунального хозяйства в банно-оздоровительном комплексе,

общей площадью 2 734 кв.м (инв. № 644/D-31282), расположенного на земельном участке общей площадью 0,4071 га (предоставлен в общей доленое постоянное пользование, доля в праве: 21/25) с кадастровым номером 625050100001001426, по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Козлова, д. 70.

Задаток 10% от начальной цены (475 234 000 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгов оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Аукцион состоится 04.11.2013 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 01.11.2013 до 12.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34, (8029) 102 21 17.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

На торги выставляется 8 лотов недвижимого имущества (здания, сооружения) ОАО «Витебский комбинат хлебопродуктов» общей стоимостью 537 723 000 белорусских рублей, более подробную информацию можно получить на сайте Высшего Судебного Оценочного Суда Республики Беларусь http://court.gov.by/online-help/executive/disposition/upcoming-auction/Vitebsk/

Table with 4 columns: Наименование (описание) имущества и его стоимость, Собственник (владелец) имущества, Местонахождение (адрес) имущества, Информация об имеющихся обременениях имущества.

Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязан:

- 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.
2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903002094 в филиале № 200 – Витебское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801635, УНН 300007670, не позднее 14 часов 00 минут 25.10.2013 года.

ІЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 04 ноября 2013 года торгов по продаже имущества, на которое обращается взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Table with 2 columns: Предмет торгов (наименование, характеристика продаваемого имущества), Местонахождение продаваемого имущества.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель – УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 1903998583 в срок, установленный для приема документов на участие в торгах.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (окончательная цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае признания торгов несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется победителем торгов. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Торги проводятся 04 ноября 2013 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 02.10.2013 по 30.10.2013 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (в пятницу – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: (017) 327-48-36 – УП «Минский городской центр недвижимости».

В суд Столинского района Брестской области поступило заявление об объявлении умершим КЛИМШКО Андрея Калениковича, 15.02.1918 г. р., уроженца д. Березное Столинского района, проживавшего в д. Березное Столинского района, с 06.06.1948 года о его местонахождении сведений нет. Просим всех граждан и юридических лиц, располагающих сведениями о данном гражданине, сообщить их суду Столинского района в течение двух месяцев со дня публикации.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 05 ноября 2013 г. АУКЦИОНА по продаже в частную собственность земельных участков для индивидуального жилищного строительства в Чернавчицком сельском Совете Брестского района

Table with 6 columns: № лота, Предмет аукциона, Площадь, га, Начальная стоимость земельного участка, бел. руб., Задаток (бел. руб.), Целевое назначение земельного участка, Расходы по формированию земельных участков.

По улицам Южной и Загородная в аг. Чернавчицы централизованно проводится с/т газоснабжения, водоснабжения, водоотведения.

Аукцион будет проводиться 05.11.2013 в 11.00 по адресу: Брестский район, аг. Чернавчицы, ул. Сикорского, 22 (здание сельсопкома). Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Чернавчицкого сельсопкома № 3600213110108 в филиале №10 АСБ «Беларусбанк» код 246 УНП 200676206, код платежа 4901 залога в размере 10% от начальной цены земельного участка, документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА:

Table with 7 columns: № лота, Наименование имущества, Место нахождения имущества, Собственник, Начальная цена продажи лота, рублей (без учета НДС), Задаток 5%, рублей (без учета НДС), Сумма шага аукциона, Реквизиты для оплаты задатка.

Организатор торгов – антиквизиный управляющий Гриб А.В. С имуществом можно ознакомиться по месту его расположения в рабочие дни с 9.00 до 17.30.

Задаток перечисляется до 30.10.2013 г. (включительно), по реквизитам, указанным выше. Условия продажи – без условий. С лотами можно ознакомиться с 10.00 по 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Ирининская, д. 20, холл второго этажа Хозяйственного суда Гомельской области, по предварительному согласованию по тел. 80296823920.

После окончания торгов с победителем подписывается протокол и в течение 20 календарных дней заключается договор. Победитель торгов обязан оплатить стоимость покупки в течение 30 календарных дней после подписания протокола. Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки. В случае признания торгов несостоявшимися, в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа лота этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для их проведения, возмещаются победителем торгов.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр транспортной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «ГАП-26» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом административно-хозяйственного здания, инвентарный номер 350/С-46400, об. пл. 976,2 кв.м., расположенного по адресу: г. Гомель, ул. Обезьяная, 18, в т.ч. составные части и принадлежность: трансформаторная подстанция, склад (военной техники, об. пл. 262, кв.м.), артезианская скважина, водонапорная башня, автостоянка, фонтан, пешеходная часть (асфальтобетонная и ж/б плитка, борты), проезжая часть (в т.ч. борты), четыре пристройки, пять крылец, две арки, навес, трое ворот главного входа, двое ворот автостоянки, забор (ж/б и кирпичный), а также сети водопровода, факальной канализации, кабельной линии электропередач.

Начальная цена с НДС – 2 315 040 000 бел. руб.

Площадь земельного участка – 0,7676 га (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования). Задаток 10% от начальной цены перечисляется: Резидентами РБ на р/с № 3012 344 930 017; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на следующие счета: в евро (EUR) – 3012 344 935 025; в долларах США (USD) – 3012 344 935 012; в российских рублях (RUB) – 3012 344 935 038 – в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191 284 787, получатель платежа: ЗАО «Центр транспортной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.ctocenka.by.

Аукцион состоится 01.11.2013 в 14.00 по адресу: г. Гомель, ул. Пролетарская, 16 в актовом зале. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 31.10.2013 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703.

Тел.: +37517 268 05 70; +375 29 183 69 71. E-mail: auction@ctocenka.by

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Открытого акционерного общества «Минский агросервис» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом имущества (в комплексе):

Table with 3 columns: наименование, общ. пл, кв.м, инв. №.

эстакада бетонная, 15м*1,5м*2м; асфальтобетонная площадка, площадью 561 кв.м; благоустроенная асфальтная площадка, площадью 2106 кв.м; забор панельный с въездными воротами; ворота металлические, 4м*3м; наружные сети водопровода (неиспользуемая сталь, d=50мм, протяженность 300м); низковольтная кабельная электрическая сеть (марка кабеля АБВГ 4*70, протяженность 250 м, 380ВТ)

Станок деревообрабатывающий; счетчик электроэнергии 3-фазный «Энергомера СЕ301», № 404213; установка для обработки древесины; станок торцовочный; станок крупноплитный деревообрабатывающий; станок деревообрабатывающий ФСС-1А; поддонник КП-317; рама лесопильная РБ3-4Б; бункер-накопитель для опилок; электродит к станку; станок СФ-4; вагон-дом; здание мобильное; гараж; бункер для цемента.

Указанное имущество расположено на земельном участке общей площадью 2,3873 га (предоставлен на праве постоянного пользования) с кадастровым номером 623655500001000307 по адресу: Минская обл., Минский р-н, район г.п. Мачулищи.

Начальная цена с НДС – 8 519 244 000 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены (851 924 000 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Аукцион состоится 31.10.2013 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 30.10.2013 г. до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34, (8029) 102 21 17.

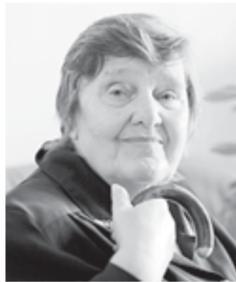
Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения, осуществляется победителем аукциона либо единственным участником несоостоявшегося аукциона.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: аг. Чернавчицы, ул. Сикорского, 22 (здание сельсопкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявления 30 октября 2013 года. Контактные телефоны: 94 51 35, 94 51 36

■ Блізкія людзі

НІНА

Словы пра сыход мамы маёй — Ніны Глобус

адным блакітным вочкам. Сіл няма... Спаць не магу... Ляжу і думаю пра яе, пра нашу пакутніцу маці... Заўтра абавязкова праведваю, занясю цацкаву кнігу найлепшых аповяданняў — «Песня».

Два словы

Раніцай 8 жніўня напісаў два словы: «Мамы няма...»

Рэчы

У бальніцы мне выдалі маміны рэчы ў цалафанавых пакетах — блакітным і белым. У адным з іх была паперка з запісам: «Глобус Н.В. Памерла 08.08.13 г. у 03—00».

Доктарка

Доктарка, якая адказвала за палату інтэнсіўнай тэрапіі, дзе памерла мама, выглядае як Дон Кіхот. Высокая, сухая, стрункая, з маскай глыбокай журбы на твары, яна штодня сутыкаецца з подыхамі смерці. Яна змагаецца са смерцю, як іспанскі рыцар з непераможнымі велікамі. Яна ведае словы сучашня. Я ёй удзячны, бо яна зробіла шмат, каб маме было крышку лягчэй у апошнія дні і гадзіны.

Апошнія словы

Апошнее, што я пачуў ад мамы: «Слабасць. Зусім я слаба. Зусім слабая...» Апошняе, што я ёй сказаў: «Ма, я цябе люблю...»

Развітанне

У суботу 10 жніўня мы ў крэматыры развіталіся з мамаю...

Музейныя рэчы

Мама дажыла да таго паважнага веку, калі вакол яе стала шмат музейных рэчаў. Школы і ліцыі папрасілі ў яе татавыя рукапісы і ўзнагароды. На яе дачы стаяў стол Уладзіміра Караткевіча. У фотальбоме былі арыгінальныя здымкі Івана Мележа і Міхася Стральцова. Калі ўсе гэтыя музейныя рэчы зробіліся запатрабаванымі, мама і пакінула нас.

Суцяшэнні

Пасля сядзення за жалобным сталом я вырашыў прайсціся па горадзе. На выхадзе з метро незнаёмы хлопец высока над галавою ўзняў ражок з марозівам і сказаў: «Паглядзіце! Я тут сяджу на сонцы і напойніцу адчуваю асалоду жыцця!» — «Які ты малады чалавек!» — сказаў я маладому аматару ружовага марозіва і пайшоў у бок свайго дома. Па-

куль я дайшоў да скрыжавання, сонца прапала, узняўся вецер і над маім домам нависла цёмная хмара. Пад святлафорам стаў іншы незнаёмы хлопец, які спытаў у мяне: «Як думаеце, моцна ўліпчы?» — «Моцна! Таму я і пабегу на чырвонае святло...» Не паспеў я забегчы ў дом, як з неба пасыпаліся буйныя кроплі. Стоячы ў пад'ездзе, падумаў, што ў маім абліччы нешта ўсё ж выдае несутучыні боль, таму нават чужыя людзі спрабуюць мяне падтрымаць сваёй увагай. Яны не ведаюць пра маё развітанне з мамай, але бачаць боль і суцяшаюць самымі простымі і неабавязковымі словамі.

Муха

Убачыў на ваконнай раме муху. Звычайная шэрая жывёнка муха гралася на сонцы. Падумалася з нейкай малаперадольнай крывідай: муха жыве, а мамы маёй няма. Раней так думаў толькі пра людзей: маўляў, гэты глюганосы няздара посе паветра, а тата мой таленавіты ляжчы ў кальварыйскім пяску. Цяпер азліся на муху, і думкі пра муху больш п'якучыя, чым пра кепскіх людзей. Адназначна, больш п'якучыя.

Кальварыя

Цяпер на Кальварыйскіх могілках знайшоў спачын і прах мамы маёй — Ніны Глобус. Далакопа не знайшлося. Давялося самому выкопаць яму, хаваць ваякую скабронку з попельам і ставіць крыж. Добра, што мне дапамагаву брат. Штыкавая рэйдлёўка была досыць вострай, таму лом і шурфал не спатрэбіліся. Падхаваанне маці да бацькі прайшло сціпла і ўрачыста, без лішніх вачэй і слоў.

Сцішванне

Закапаў прах маці ў сухую, шэрую, поўную камянеў зямлю, і захацелася сцішчыцца. Захацелася маўчаць як даўжэй, каб нікога не патрывожыць сваім уздыгваннем у няглыбным голасе. Толькі маўчаць не атрымалася. Трэба было ехаць, ісці на працу, размаўляць і рабіць выгляд, што нічога страшнага не адбылося, што ўсё нармальна і час ідзе сваім заўсёдным ходам.

Скаргі

Маці няма, і няма каму пакардзіцца на боль. Гэта мне баліць, тое ные, тут калоціцца... Маці выслухоўвала скаргі, і мне рабілася лягчэй. Яна нібыта забрала сабе частку маіх хваор і болуў, нібыта іх несла паперадзе мяне і ведала паратункі ад шмат якіх нягод. Цяпер я не магу падзяліць свой боль, нават маленечку яго частку няма маме перадаць, а яшчэ я адчуў, як да майго болу паціху пачаў дадавацца і боль маіх дзяцей.

Віншаванне

Маці — першы чалавек, хто раніцай віншаваў мяне з днём нараджэння. Гэтага страчанага назаўсёды віншавання мне будзе моцна нестача, заўсёды.

Адам ГЛОБУС

ЯНЫ ПОБАЧ З НАМІ

Імя першага дэпутата Вярхоўнага Савета БССР Якава Еўдакімавіча Мароза і цяпер на слыху многіх яго аднавяскоўцаў. Як і ветэранаў ваіны і працы іх ранейшага калгаса імя Чалаева, дэпутатаў Стружскага сельскага Савета. Сапраўдным святкам для іх, аднаўняючых зямлю, стаў нядаўні Дзень нажылых людзей. Хацелася б і мне пажадаць ветэранам, што побач з намі, прыемных успамінаў, бадзёрага настрою, нягледзячы на ўзрост, незабыўных сустрэч з дзецьмі, унікамі і праўнікамі ў гэтыя дні залатой восні. І, вядома ж, здароўя!

Аляксандр Мікалаевіч БЕЛАВУС, старшыня праўлення СВК «Струга» Столінскага раёна.

Гараскоп прычосак на кастрычнік

Гараскоп прычосак складаецца на аснове месяцавага календара і ўплыву Месяца на рост валасоў. Месяцовыя дні падзяляюцца на спрыяльныя і неспрыяльныя для стрыжкі валасоў. Дні абразання валасоў маюць як дабратворны ўплыў на далейшы лёс чалавека — уплываюць пазітыўна на даўгалецце, поспех і знешнюю прывабнасць; так і негатыўна, паколькі стрыжка ў гэтыя дні можа пашкодзіць жыццёвай сіле чалавека і наклічаць бяду.

- 2 кастрычніка, серада.** Лепш адмовіцца ад сваіх планаў, калі яны былі звязаны з жаданнем падстрыгчыся. Нават удала стрыжка абвернецца праблемамі і бязладзіцай.
- 3 кастрычніка, чацвер.** Трэба прыслухацца да сваёй інтуіцыі. Калі яна паказвае, што трэба змяніць што-небудзь у сваёй прычосцы, то наведванне майстра проста неабходна.
- 4 кастрычніка, пятніца.** Пацудзі страху, няупэўненасці, дэпрэсіі могуць з'явіцца з прычыны наведвання цырульніка. Можна з'явіцца лёгкае недамаганне або сур'ёзна хваорба.
- 5 кастрычніка, субота.** Упэўненасць у сабе і спакой паселяцца ў вашай душы, як толькі вы прыйдзеце з цырульні дадому. Здолеце па-іншаму паглядзець на некаторыя пытанні, якія раней здаваліся праблемамі.
- 6 кастрычніка, нядзеля.** Для аднаўлення душэўнай раўнавагі проста неабходна абнавіць сваю прычоску. І няхай усё праблемы і справы пачаюцца! Стан валасоў такоама абноўіцца. Яны будуць расці ўсё больш і больш густымі.
- 7 кастрычніка, панядзелак.** Нават калі вы непрыкметна уваішлі ў памяшканне, усе тут жа звернуцца на вас увагу! Чаму? Ды таму, што ў вас выдатная стрыжка! Вельмі прыдатны дзень для гэтага!
- 8 кастрычніка, аўторак.** Стрыжка можа стаць прычынай з'яўлення многіх праблем, у тым ліку траўмаў. Акрамя таго, магчымы перашоўкі ў намечаных справах. Гэта звязана з тым, што ў гэты дзень актывізуюцца злыя духі.
- 9 кастрычніка, серада.** Цырульнікі, вядома, не чараўнікі, але стрыжка паўплывае на падаўжэнне вашага жыцця.
- 10 кастрычніка, чацвер.** Калі вы асмеліцеся сёння на стрыжку, то павіны быць гатовымі да таго, што агоршыцца зрок. Могуць з'явіцца ячмень ці запаленне.
- 11 кастрычніка, пятніца.** Ваш вобраз пасля стрыжкі зачаруе ўсіх знаёмых. Можца смела дасціцца сваёму майстру.
- 12 кастрычніка, субота.** І знешнасць, і фінансавае становішча палепшацца дзякуючы майстэрству цырульніка. Акрамя таго, начальства задумаецца пра тое, што надышоў час павысіць зарплату.
- 13 кастрычніка, нядзеля.** У сувязі з новай стрыжкай з'явіцца новыя перспектывы для фінансавага дабрабыту і паспяховага дзейнасці.
- 14 кастрычніка, панядзелак.** Стрыжка проціпаказана, таму што розка пагоршыцца здароўе. Гэта праявіцца ў павышэнні ціску і агульным недамаганні.
- 15 кастрычніка, аўторак.** Дзякуючы стрыжцы чакаюцца пазітыўныя змены ў кар'еры і сямейным жыцці.
- 16 кастрычніка, серада.** Зрабіўшы сёння стрыжку, можна на пару месяцаў забыцца пра цырульню: форма стрыжкі будзе трымацца доўга.
- 17 кастрычніка, чацвер.** Вы застаняцеся задаволенымі стрыжкай у сучасным стылі. Тым больш што ўслед за добрым настроем прыйдзе поспех.
- 18 кастрычніка, пятніца.** Асцерагайцеся наступстваў сённяшняй стрыжкі, таму што яны выявіцца ў пагаршэнні стану здароўя.
- 19 кастрычніка, субота.** Паспех і прывабнасць! Што яшчэ трэба? Вы атрымаеце і тое, і другое пасля наведвання свайго майстра.
- 20 кастрычніка, нядзеля.** Калі вы адказна ставіцеся да свайго здароўя, то прыслухайцеся да парады зорак і не хадзіце ў цырульню сёння.
- 21 кастрычніка, панядзелак.** Стрыжка пацягне за сабой шэраг захворванняў. У першую чаргу пацярпяць вочы — пагоршыцца зрок.
- 22 кастрычніка, аўторак.** Самае непрыемнае наступства стрыжкі — высокі ціск. Пацудзі страху стане прычынай галаўных болуў.
- 23 кастрычніка, серада.** Стрыжка, магчыма, упрыгожыць

вашу знешнасць, але «адрэжа» поспех.

- 24 кастрычніка, чацвер.** Стрыжка стане прычынай няшчасцяў і хваор. Лепш пачакаць са стрыжкай да лепшых часоў.
- 25 кастрычніка, пятніца.** Стрыжку можна назваць шчаслівай, таму што пасля яе ажыццявіцца ўсе жаданні і мары.
- 26 кастрычніка, субота.** Стрыжка можа стаць прычынай сварак і сямейных праблем. Канфлікт з каханым зацягнецца на працягу час.
- 27 кастрычніка, нядзеля.** Сёння вы разумееце, што час змяніць імідж. Перамены будуць дабратворнымі і для знешнасці, і для фінансавага становішча.
- 28 кастрычніка, панядзелак.** Наступствамі стрыжкі будзе вастрыня пачуццў і павышэння здольнасці да прадабчання.
- 29 кастрычніка, аўторак.** Сёння нежадана фарбаваць валасы ці ўкладваць іх з дапамогай хімічных сродкаў.
- 30 кастрычніка, серада.** У выніку наведвання цырульні з'явіцца павышаная нервонасць, якая можа выклікаць галаўныя болі.
- 31 кастрычніка, чацвер.** Дзень можна лічыць удавым для стрыжкі. Стан валасоў будзе радаваць сваёй прыгажосцю і пышнасцю.

■ Выстава

ДЗЕ УБАЧЫЦЬ КІТАЙ У МІНСКУ?

Як спалучаць традыцыі з сучаснымі тэхналогіямі, дэманструе Кітай.

У Доме-музеі І з'езда РСДРП працуе выстаўка «Зямля Падыябеснай», прысвечаная культуры Кітая. Выстаўка падрыхтавана сумесна з Пасольствам Кітайскай Народнай Рэспублікі. На ёй прадстаўлена традыцыйнае адзенне этнічных народнасцяў і прадметы побыту, якія распавядаюць ужо неманіта пра сучасны Кітай. Выдатная магчымасць пабачыць, як можна шанаваць свае карані і пры гэтым імкнуцца ў будучыню з высокімі тэхналогіямі.

Ірына ДЗЕНІСОВІЧ

Ад шчырага сэрца віншую **Марыю Емяльяну ПРАТАСЕВІЧ**, якой больш за сто гадоў, а ў яе асобе ўсіх пажылых людзей было галгаса «Новы шлях» са святам. Няхай аднаўсяюцца в. Кагорыца ды яснае сонейка яшчэ доўга радуюць вас.

Праўленне і камітэт прафсаюза СВК «Бядзеж-Агра-Драгчынскага раёна»

Віншую **Ніла Адамаўна ГАУДЗІС** (у 110-гадовым урсоні) з нядаўнім Днём пажылых людзей, а Ліхавіцкаму раённаму центру сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва дзякуем за падарунак для нашага ветэрана. Жадаем вам, шановная Раізіна Адамаўна, здароўя, цёплага сонейка і даўгалецця.

Праўленне і камітэт прафсаюза СВК «Ляхавіцкі»

Любоў

Сыходзіць, прападае вялікая любоў, з якой мама да мяне ставіцца. Ніхто мяне так не любіў і не стане любіць, як любіць яна. Ад страты матчынай любові асабліва балюча, нібыта гэты боль вылучаны ў нейкую своеасабліваю пакуту. Зрэшты, так яно і ёсць.

Страх

Баюся застацца без маці; падобны страх узнікаў у самым далёкім дзяцінстве, калі я баюся заблукіць у лесе, на які павольна і несупынна апускаецца ноч.

Ёгурт

Доктар сказаў, што мы можам прынесці маме стравы, якія яна любіць. У краме я сказаў, што трэба браць ёгурт пусты, без дадаткаў. На гэта Мірык заўважыў, што маме можна ўжо не бяцца свайго дыябету. З майго правага вечна хворага вока выкацілася слеза.

Пекла

Калі гляджу на маці, у мяне адчуванне, што мы з ёю ў пекле. Яна пакутуе, я таксама ўвесь змучаны. Калі сыходжу з бальніцы, дык увесь час чакаю звонка, з весткай пра яе смерць. Даводзіцца хавацца ў творчасці, у маляванні. Малюючы, я гэтады яе ўспамін пра дзяцінства і дзедаву кузню. Маленькая Ніна Глобус прыходзіла да свайго дзеда — Яна Александровіча ў кузню, і там ён варыў ёй — любімай унучцы — яечкі ў жалезным кубку. Яечка, зваранае ў дзедавай кузні, грэла маю маму ўсё жыццё. Але за цёплым яечкам паўставала вогненнае пекла. Кузню ў Александровіча забралі бальшавікі, але фашысты яе вярнулі. Калі карнікі палілі нашу вёску Старую Рудзіцу, дзед — Яна Леапольдавіч Александровіч — аны спалілі жыццём у зачыненым гумне... Усё гэтак пекла маці пакаіда мяне, яна сыходзіць, а пекла застаецца, і я яго малюю ў тры фарбы — белую, чорную і вогненна-чырвоную.

Ядзя

Мама ўжо не можа гаварыць. Як казаў у такіх выпадках тата, у чалавека пачало забіраць мову. Ядзя сказала, што трэба нашу Ніначку Глобус прымусаць піць, трэба паіць яе з лыжачкі, трэба з ёю гаварыць. Усё так. Разумею, але ў мяне няма сілы глядзець на маці, якая пазірае на наш свет ужо толькі

Даты	Падзеі	Людзі
1828 год	— нарадзіўся (мястэчка Кузніца Гродзенскай губерні) Міхаіл Восіпавіч Каяловіч, беларускі і рускі гісторык, этнограф, публіцыст і грамадскі дзеяч. Выкладаў у Рыжскай і Пецярбургскай семінарыях, з 1856 года — у Пецярбургскай духоўнай акадэміі, прафесар (1862). Аўтар даследаванняў па гісторыі Беларусі, Польшчы і Расіі, дзе закранаву пытанні этнагенезу і этнічнай гісторыі беларусаў, рускіх, літоўцаў: «Аб расселенні плямёнаў Заходняга краю Расіі», «Аб этнаграфічным атласе заходніх губерняў», «Аб этнаграфічнай мязы паміж Заходняй Расіяй і Польшчай». У 1885—1887 гадах апублікаваў нататкі пра падарожжа па Беларусі і Літве. Займаўся выданнем гістарычных крыніц «Дзёнік апошняга паходу Стэфана Баторыя на Расію...», «Дзёнік Люблінскага сейма 1569 года». Памёр у 1891 годзе.	Міхаіл Восіпавіч Каяловіч
1869 год	— нарадзіўся Махандас Карамчанд Гандзі. Людзі называлі яго Махатма («вялікая душа»). Яго паважаў Леў Талстой і неадобліваў Уінстан Чэрчыл. Яго лічылі рэвалюцыянерам, рэакцыянерам, дробнабуржуазным ідэолагам, «вялікім сынам Індыі», «бацькам нацыі», «архітэктарам свабоды», «сумленнем чалавецтва», прарокам і святым. Ён навуцы Індыю адстойваў ісціну, дабіваўся яе без насілля, павёў яе да свабоды і незалежнасці, сцвярджаючы: «Ненасілле, якое я прапавую, — гэта актыўнае ненасілле моцных». «Ён стаў каля парога хатні тысяч абяздоленых, апрануты гэтак жа, як яны, — пісаў Рабіндранат Тагор. — Ён звярнуўся да людзей на іх мове. У адказ на кліч Гандзі Індыя зноў раскрылася для вялікіх здзяйсненняў».	Махатма Гандзі
1871 год	— 25-гадовы рускі этнограф і падарожнік Мікалай Мікалаевіч Міклуха-Маклай сышоў з карвета «Віцязь» на паўночна-ўсходні бераг Новай Гвінеі і... трапіў у каменны век. Але не разгубіўся — дабраўся да нейкага паселішча, знайшоў цыноўку і лёг спаць, забіўшы адразу двух зайцоў: адпачыў і развезу страх папуасаў. Тубыльцы называлі яго «Каарам тамо» («чалавек з Мясца»). Міклуха-Маклай займаўся вывучэннем побыту і моравы папуасаў, давеўшыся, што яны — тыя ж мы, толькі жыюць на іншым краі Зямлі. Да гэтага часу на берагах Новай Гвінеі можна сустрэць якага-небудзь папуаса па імені Маклай — значыць, памятаюць «чалавека з Мясца».	Міклуха-Маклай

Было сказана
Максім БАГДАНОВІЧ, паэт, перакладчык:
«Хто мы такія? Толькі падарожныя, — папутнікі сярод нябёс».

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.13	18.43	11.30
Віцебск	7.03	18.33	11.30
Магілёў	7.03	18.33	11.30
Гомель	6.59	18.31	11.32
Гродна	7.28	18.59	11.31
Брэст	7.28	19.00	11.32

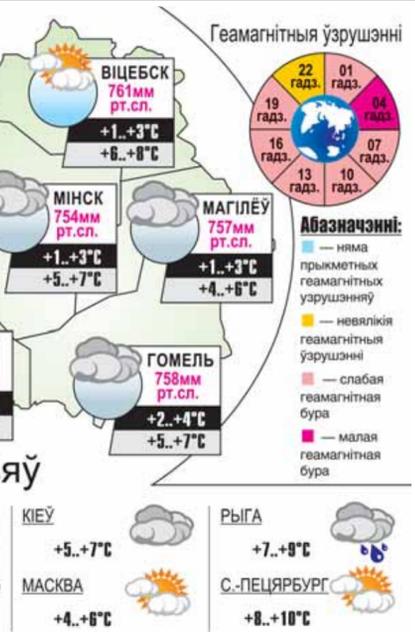
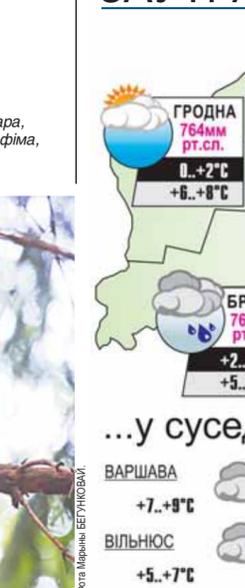

Месяц

Маладзік 5 кастрычніка. Месяц у сур'і Дзевы.

Імяніны
Пр. Марыі, Аляксей, Давіда, Ігара, Кастанцыя, Мікалая, Ніла, Трафіма, Фёдара.
К. Дыянісія, Тэафіла.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Сантэхніка Васю называлі «фламастар», таму што ён працуе толькі тады, калі яго запрыць спіртам.

- Пазыч грошай.
- Чым дакажаш, што аддасі?
- Даю слова сумленнага чалавека!
- Добра, прыходзь з сумленным чалавекам...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В.КЛЮЧІК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КІЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара-галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СТАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЮШК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдаваў: пісьмаў — 287 18 64, падліскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказны за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, ул.Славянскіх карэспандэраў; у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by (для зваротаў); zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрэсаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыетарстве «Вывацтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 23.058. Індэкс 63850. Зак. № 4315.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
1 кастрычніка 2013 года.